

MAGENOFONSKI SNIMAK
19. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 19.04.2000. godine sa početkom u 11.25 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
PERO SKOPLJAK

Štovani gosti, otvaram 19. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i predlažem da saslušamo himnu.

/INTONIRANJE HIMNE/

U nastavku izvješćujem da su na ovu sjednicu pozvani: predsjedatelji i članovi Predsjedništva BiH, predstavnici Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Promatračke misije u BiH, predstavnici Misije UN u BiH, predstavnik Političkog odjela Ambasade SAD u BiH. Na sjednicu su pozvani i predstavnici sredstava javnog priopćavanja, sve vas ovdje srdačno pozdravljam i želim uspješan rad.

Prema izvješću naše službe, sjednici su nazočna 22 zastupnika, što je, znači, evo, 24 u međuvremenu, što znači da možemo meritorno odlučivati na ovoj sjednici.

Izostanak sa ove sjednice su najavili: Ivo Mijačević, Anita Mikulić, oboje iz zdravstvenih razloga, Haris Silajdžić, Sejfudin Tokić, Bogić Bogičević i Ivo Lozančić, zbog službenog puta.

Zastupnici Ana Havel, Mara Perkanović i Ibrahim Spahić na sjednicu će malo kasniti zbog njihovog službenog puta u Mađarsku, a danas upravo slijeću, i nadamo se da će nam pomoći u ovom radu.

Ministar Mirsad Kurtović se ispričava zbog nemogućnosti da nazoči sjednici Doma.

Štovana gospodo, kako imamo kvorum za punovažno odlučivanje, predlažem da počnemo sa radom. Za 19. sjednicu ste dobili Prijedlog dnevnog reda u kojem se potkrala jedna greška. Naime, pod točkom 5., molim vas da je pogledate. Treba stajati Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH, a ne Nacrt zakona o carinskoj tarifi.

Molim da ovu ispriku uvažite.

Danas u 10 sati Kolegij je održao sastanak i zaključak tog sastanka je upravo i ovaj dnevni red kojeg imate pred sobom. Usuglašeno je da kod utvrđivanja dnevnog reda izvršimo imenovanje dva člana Verifikacijske komisije, da bi ova komisija mogla raditi. Iz reda hrvatskih zastupnika, za člana Komisije predlažem gospodina Ljubomira Zovku. Iz reda bošnjačkih zastupnika, umjesto Alme Čolo, predlažemo gospodina Ibrahima Spahića. Ima li potrebe za ovu raspravu?

Ko je za to da se ova dvojica ljudi uvrste u pomenutu komisiju? Molim izjašnjavanje. Pitam sve, ko je protiv ovog prijedloga? – Nema niko protiv. Prema tome, konstatiram da je ovaj zaključak prošao. Za članove Verifikacijske komisije su izabrana gospoda Ljubomir Zovko i Ibrahim Spahić.

Prelazimo na raspravu o Prijedlogu dnevnog reda. Imate ga. Točke su ovdje sve pobrojane, uz jedan prijedlog koji smo na Kolegiju razmatrali. Točka 6. predloženog dnevnog reda, Prijedlog poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, zbog obilnog materijala, amandmana i prigovora koji su na predloženi tekst uslijedili, predlažemo da se ova točka skine s dnevnog reda i primarno i zbog toga što ona još nije bila na Ustavnompravnoj komisiji. Trebali su to danas održati, no Ustavnompravna komisija, koliko ja imam izviješće, nije se mogla sastati jednostavno što nije imala kvoruma, je li tako, gospodine Kadiću? Prema tome, molim da se ovo uvaži. Predloženi dnevni red, izuzev točke 6. Prijedlog dnevnog reda je ovakav kakav imate, uz iznimku i zamolbu da točka 6. se prolongira za sljedeću sjednicu iz razloga koje smo naveli.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, da ne bismo ponovili, rekao bih, proceduralne greške i probleme kakve smo imali na prošloj sjednici Doma, ja, prije nego što pređemo na usvajanje zapisnika, hoću da upozorim na zaključak sa 17. sjednice, naše sjednice, odnosno sa nastavka te 17. sjednice održanog 29. veljače 2000. godine, gdje je rečeno da je Nacrt izbornog zakona, predlagača Kluba zastupnika SDP-a, dobio potrebnu većinu, te može poslužiti kao osnova za izradu prijedloga. To možete pročitati na strani, nemam ovdje numerisano, a imate u zapisniku i odmah na sledećoj strani kaže: Ad.3.b) Zastupnik Zlatko Lagumdžija je predložio da se o Nacrtu ovog zakona ne raspravlja dok se ne završi procedura o Nacrtu izbornog zakona koji je razmatran na 16. sjednici, prije toga. Ovo upozoravam iz tog razloga što nije završena procedura glasanja o Nacrtu izbornog zakona Kluba zastupnika SDP-a BiH, a danas imamo pod drugom tačkom dnevnog reda, u Prijedlogu dnevnog reda, izjašnjavanje o Nacrtu izbornog zakona BiH, predlagač Klub zastupnika HDZ BiH. Mislim da bi u današnji dnevni red trebalo uključiti izjašnjavanje po Nacrtu izbornog zakona, predlagača Kluba zastupnika SDP-a, prije nego što se izjasnimo o Nacrtu izbornog zakona BiH, Kluba zastupnika HDZ-a, jer je prije i bio u proceduri, da završimo proceduru na način i onom dinamikom po kojoj su ti prijedlozi pristizali u proceduru. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, cijenjeni gosti, ja mislim da je ovo obrazloženje koje smo čuli od predsjedavajućeg da se tačka dnevnog reda, Prijedlog poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH skine s dnevnog reda, iz razloga što je stiglo mnogo amandmana, nije čudno u najmanju ruku, što znači da su poslanici posvetili mnogo pažnje tom dokumentu za koji tvrdimo da je bitan i do kojeg moramo doći. Ja mislim da danas treba voditi raspravu o prijedlogu, pogotovo što su stigli amandmani, što znači da su poslanici spremni, izuzev ako Kolegij nije spreman da se ta debata vodi. Moram da vam kažem da je ovo

najozbiljnija tačka dnevnog reda za današnje zasjedanje. Ako skinemo ovu tačku s dnevnog reda, onda bi dobro bilo, da nismo pravili nepotrebne troškove, da smo kompletan ovaj dnevni red pridružili nekoj od narednih sjednica. Ostalo su sve nacrti, nema nijednog zakonskog projekta u prijedlogu, ovo je jedini Prijedlog poslovnika o radu.

Druga stvar, ja insistiram da ostane ova tačka dnevnog reda, ako nema nekih drugih dodatnih obrazloženja i ja zahtijevam da se uvrsti nova tačka dnevnog reda, to je analiza rada Nezavisne komisije za medije sa prijedlogom ispitivanja ustavnog osnova za njeno postojanje i dalje funkcionisanje. Vi znate da ste tražili prošli put pisani materijal. Ja sam se potrudio da dam to obrazloženje da se vodi rasprava, i mislim, ja neću da sad insistiram kakav će zaključak biti Predstavničkog vijeća, ali mislim da nema smisla da mi odbijamo voditi raspravu o tako bitnim stvarima za funkcionisanje medija i medijskog prostora u BiH. To su dvije moje sugestije. Da ostane ova tačka dnevnog reda i da se uvrsti nova tačka dnevnog reda i tražim izjašnjavanje o jednom i o drugom.

RASIM KADIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, prvo, podržavam stav da Prijedlog poslovnika o radu Predstavničkog doma bude na današnjem zasjedanju, da se obavi rasprava, a vidjet ćemo šta će biti sa amandmanima i sa eventualnim zaključivanjem.

Drugo, želim da obavijestim Predstavnički dom da danas prvi put Ustavna komisija nije imala kvorum za odlučivanje, iz prostog razloga što je jedan zastupnik podnio ostavku i ona je uvažena, član Ustavne komisije, a nekoliko članova Ustavne komisije su opravdano spriječeni da prisustvuju sjednici, tako da se mi danas nismo mogli izjasniti o predloženim tačkama za današnji dnevni red. S obzirom da se Ustavna komisija, kao što je gospodin predsjedavajući rekao, nije izjasnila o Prijedlogu poslovnika, Ustavna se komisija nije izjasnila ni o drugim tačkama predviđenim za današnje zasjedanje, te je to jedna otežavajuća činjenica, ali treba biti vrlo precizan. Predstavnički dom PSBiH može raspravljati o tačkama dnevnog reda i bez stava Ustavne komisije. Želio bih da Kolegiju postavim jedno pitanje. Naime, gospođa Suada Muminagić je predložila Zakon o izmjenama i dopunama Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka, to je nesumnjivo izuzetno važna materija, izuzetno važan zakon koji bi pomogao u privatizaciji preduzeća i banaka na prostoru BiH. Međutim, ja moram ovdje da kažem da, također, Ustavna komisija se nije izjasnila o ovom zakonu, a pošto je ovo prijedlog poslanika u Predstavničkom domu, koliko znam, odnosno ne znam potpunu istinu, da li je ovaj Prijedlog zakona prošao uobičajenu proceduru predviđenu zaključkom Predstavničkog doma, u smislu izjašnjavanja Vijeća ministara BiH, odnosno, neophodne vremenske procedure u pogledu ovog zakona. Napominjem još jednom, radi se o izuzetno važnom zakonu, ali čini mi se da je ovaj zakon, za razliku od nekih drugih, relativno brzo došao na dnevni red Predstavničkog doma, za razliku, recimo, od zakona dr. Silajdžića, koji, evo, već mjesecima su predloženi, ali nisu predloženi od strane Kolegija na dnevni red jednog zasjedanja. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Evo, to je moja dopuna koju ovdje trebam napraviti i gospodin Haris Silajdžić je dao prijedlog ovih sedam zakona, odnosno prijedloga zakona, koji bi trebali danas doći na dnevni red, no, nažalost, zbog istih kriterija, prijedlog je i skidanje ove točke

6., da budemo konsekventni i dosljedni o onome što smo se dogovarali. Što se tiče redoslijeda dolaska na dnevni red pojedinih točaka, ovdje vam garantiram, prioritet imaju oni koji su dali prije prijedloge, izuzev intervencija, ne znam, nekakvih objektivnih okolnosti koje bi trebale narušiti ovaj princip, evo, kojeg se pridržavamo. Prema tome, Tajništvo mi je točno dalo, prema onome što ja imam informaciju, ove vaše prijedloge za dnevni red kako su dolazili vremenski i kako su dobili urgencije od strane međunarodne zajednice. Prema tome, smatram da ovim prijedlogom, što sam i predložio 6. točku, to je i prijedlog Klegija da se skine s dnevnog reda, upravo je to taj princip koji pokušavamo postaviti ovdje i po kojem se pokušavamo pridržavati. Ja vas još jednom molim, imamo prijedlog da ovo bude dnevni red bez točke 6. Imamo prijedlog koji je donio gospodin Špirić da ovo bude zajedno uz njegov prijedlog, da se izjasnimo i o medijima kao dodatnu točku dnevnog reda i, na kraju krajeva, ovdje se trebamo izjasniti.

Javlja li se još neko?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege, gospodine predsjedavajući, želim samo da se konstatuje da povodom rasprave o dnevnom redu, Klub poslanika SDP-a još jednom izražava duboko nezadovoljstvo i neslaganje sa činjenicom da nemamo čak ni informaciju zbog čega tačka dnevnog reda, odnosno, pripremljena rasprava, pripremljena informacija i odgovarajuća rasprava o ekonomskom stanju BiH, sa stanovišta naših odnosa sa međunarodnim finansijskim institucijama. Podsjećam da smo mi to kao parlament zaključili. Podsjećam da smo uputili Predsjedništvu BiH odgovarajući zahtjev u tom svjetlu, podsjećam na činjenicu da prošli put smo mi sa ove govornice još jednom pokušali, u blagom tonu, alarmirati nadležne državne institucije. Da samo podsjetim, radi se o ekonomskom kolapsu u koji zemlja definitivno ide i o potpuno neodgovarajućoj pripremi državnog rukovodstva za nadolazeće ekonomsko doba. Prije svega, mi smo ovdje govorili, da vas podsjetim, o analizi onoga što je bilo u Briselu, sa stanovišta Pakta stabilnosti, podsjećam vas na činjenicu da su sredstva koja su određena za BiH u Briselu apsolutno nezadovoljavajuća, minimalna, imajući u vidu naše potrebe, a da posebna donatorska konferencija za BiH, koja bi trebala da bude, odnosno, koja je neophodna, pitanje je da li će biti na ovakav način dovedena u pitanje, ako uopšte ima smisla govoriti o njoj sada. Zato želim da još jednom izrazim svoje nezadovoljstvo, nezadovoljstvo Kluba poslanika ovakvim odnosom državnog rukovodstva prema parlamentu i prema onome što se trenutno dešava u zemlji.

Želimo samo da sa ove govornice vrlo jasno damo do znanja da je državno rukovodstvo odgovorno za ekonomski kaos u koji zemlja ulazi i u kojem već jeste, ili da budem precizan, ne u koji ulazi, nego u kojem jeste i u koji se srlja dalje, naprijed.

Dužan sam to reći radi onoga što znam, kao što najveći broj vas ovdje zna. Još jednom sa ove govornice, ne tražim zaključak, tražim od Predsjedništva BiH da nam dostavi materijale koje je imalo na dnevnom redu, ja tražim kao poslanik da ih dobijem i tražim da mi se dostavi stenogram sa sjednica na kojima se raspravljalo o tome sa međunarodnim finansijskim institucijama. Ukoliko gospoda iz Predsjedništva BiH smatraju da to ima status tajne, ili ne znam ni ja čega, možemo i o tome razgovarati, ali bojim se da stvari o kojima se tamo razgovaralo, ne smiju biti tajna za javnost ove zemlje. Gospodine predsjedavajući, ja Vam se zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vama. Evo ja imam pismenu obavijest. Mi smo urgenciju, sukladno onome što smo se dogovarali na prošloj sjednici, poslali Predsjedništvu BiH. Do danas, do ovog časa, nismo dobili nikakav odgovor, nažalost. Prema tome, i to je jedna od točaka gdje ne znam da li možemo meritorno razgovarati, budući da odgovora nemamo, pa vas molim, evo na znanje.

RASIM KADIĆ

Ovo je replika na izjašnjenje gospodina predsjedavajućeg. Prije više od osam mjeseci, četiri zastupnika ovog doma zatražili su sazivanje posebne sjednice na temu ekonomska i socijalna politika BiH u 2000. godini. Mjesecima smo čekali, poštujući stav resornog ministra, gospodina Kurtovića, da bez pripremljenog materijala ne idemo na raspravu na ovom domu. Koliko znam, taj materijal je konačno pripremljen i usaglašen u Vijeću ministara, odnosno, u resornom ministarstvu, ali još uvijek nema zakazivanja niti posebne sjednice, kao što smo tražili, niti stavljanja tog materijala kao tačke dnevnog reda na zasjedanje ovog doma. Ovdje je nešto drugačiji slučaj i ja smatram da i to može ući u kontekst onog o čemu je govorio dr. Lagumdžija, bježanja od rasprave o ekonomskim problemima BiH na bazi jednog legitimnog zahtjeva četiri zastupnika i na bazi pripremljenog materijala u Vijeću ministara BiH. Zahvaljujem.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja želim da izrazim svoje nezadovoljstvo Vašim objašnjenjem zašto se ono što predlažem ne može staviti na dnevni red, zato što je gospodin Haris Silajdžić odsutan ili ovo ima šanse samo u paketu sa prijedlozima Harisa Silajdžića da bude tačka dnevnog reda? Ja Vas molim, kad dajete obrazloženja, da ona barem budu suvisla. Harisa nema i ne može čovjek odgovarati na amandmane, što ne znači da ja bježim od toga da to bude tačka dnevnog reda, ali ovo nema nikakve veze s tim što predlaže Haris Silajdžić. Ja znam da vi u Kolegiju pokušavate doći do kompromisa, ali ovaj put taj kompromis nije najbolji. Zašto ovaj parlament bježi da obavi raspravu i da dođe do zaključaka? Ja neću da govorim kakvi će zaključci biti, biće onakvi kakve parlament donese. Tražili ste pismeni materijal, glasali smo, dobili ste pismeni materijal, možete da kažete da vam se ne dopada, da odbacujete materijal poslanika. Možete da tražite dopunska objašnjenja. Možemo da uputimo inicijativu Ustavnom sudu BiH i da kaže da li je ustavno djelovanje i zakonito djelovanje. Možemo da tražimo transparentnost trošenja sredstava, jer se i od nas traži da to nekom podnesemo. Zašto bježimo od toga? Dakle, nikog ne optužujući. Ali, nije odgovor za to što gospodin Silajdžić, što je isti princip prema svima. Ja sam prisutan na ovoj sjednici i ja ću pružati odgovor, ako me budete pitali. Mali je hendikep što gospodina Silajdžića nema, pa ne može odgovoriti na eventualna pitanja poslanika. Ja tražim da se izjasnimo o ovome. Vaš je stav, kao poslanika, hoćete li prihvatiti ili nećete. I još jednom insistiram da Prijedlog poslovnika bude na dnevnom redu, jer je bitan. Znaite da pričamo o tome godinu i po dana. Bila je radna grupa u Neumu, imala pomoć međunarodne zajednice, poslanici dali amandmane, znači, pročitali ozbiljno, i danas skidamo to iz meni neobjašnjivih razloga. Ja bih molio da ti razlozi budu jaki, da me uvjere.

MIRKO BANJAC

Koleginice i kolege poslanici, ja razumijem da ljudi zaborave, i to je sasvim prirodna pojava, na kraju, i starenje je proces. Tako bih zamolio mog uvaženog kolegu Špirića da ne zaboravi da smo mi zaključkom ovog doma zaključili da

materijali koji ne stignu sedam dana ranije, ne mogu biti na dnevnom redu. Jedini isključivi razlog zašto Vi ne možete da uđete sa svojom tačkom, po mišljenju Kolegijuma, je zbog toga što je juče dostavljen materijal i to je to. Bit ćete uvršteni, obzirom da je materijal dostavljen poslanicima da ga tek neki danas imaju, i imate šansu da to bude na sledećoj sjednici, po mišljenju Kolegijuma, i tu neće biti nikakvih problema da se stavi na sledeću sjednicu. Obrazloženje je što se tiče prijedloga gospodina Harisa Silajdžića da, mislim, logično. Mi smo smatrali da treba uvažiti proceduru i to je to.

Što se tiče poslovnika, u Prijedlogu poslovnika su se pojavile tehničke greške u odnosu na materijal koji je dogovoren u Neumu. Obzirom da smo se jutros sastali i vidjeli da ima više tehničkih nedostataka, smatrali smo da je to nastalo, ja se nadam da će moje uvažene kolege to čuti, jer onda neće morati izlaziti i pitati što su već čuli. Ima tehničkih grešaka nastalih u prepisci, najvjerovatnije. Kolegijum smatra da treba riješiti te tehničke nedostatke i ići na usvajanje Poslovnika, za koji, takođe, smatram da je izuzetno važan dokument, ali ako sada, u polaznom tekstu, oni koji su ga pripremali budu stavljali amandmane, onda o čemu smo se dogovarali. Očito je da ćemo morati stavljati mi koji smo se dogovarali amandmane, jer ne piše onako kako smo se dogovorili i mi želimo da sad to prevaziđemo i sjednemo i da to uskladimo i neće tu biti problema nikakvih, mi ćemo to dogovoriti za sledeću sjednicu. Mislim da ne treba komplikovati. Ako je ovaj Dom mogao raditi tako kako je radio i sa onim Privremenim poslovníkom, moći će izdržati još sedam dana. Ako je razlog da je stvarno tih sedam dana sporno, onda mi možemo i danas raspravljati, ali, da kažem morat ćemo na vlastiti prijedlog ulagati amandmane, a to je jedan apsurd, razumijete. Mi smo iz tog razloga mislili da tekst moramo uskladiti sa dogovorom i predložiti vama, to su neke popravke koje nisu beznačajne, ali da ne komplikujemo, da se na sledećoj sjednici stavi i da to bude prva tačka dnevnog reda, ili ne znam koja, ali u svakom slučaju, bit će stavljena.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja nemam ništa protiv da se vi u Kolegiju dogovorite ko će davati objašnjenje, hoće li to gospodin Skopljak, gospodin Banjac ili gospodin Genjac. Ja se slažem sa drugim dijelom objašnjenja gospodina Banjca da je procedura da prođe sedam dana, i to prihvatom, ali, ako gospodin Pero ima mnogo godina, oni, kao mlađe kolege, moraju mu pomoći.

MIRKO BANJAC

Nisam ja mislio na Peru, nego na tebe.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa onda sam ja mlađi i od Vas, prema tome, proces starenja nije kod mene. Prema tome, Vaše obrazloženje, drugi dio jeste dobar, ali ovaj prvi koji je dao Pero ne stoji. Ja sam molio samo da se da validno objašnjenje. Prema tome, i mislim da, što Pero ima više godina od nas, nije mana gospodina Pere.

MIRKO BANJAC

Ne, nisam ja rekao za Peru nego za Vas.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Onda moraš reći da sam mlađi od svih vas koji ste sjedili i raspravljali, ali to nije ni bitno. Sedam dana, ako je princip da materijal mora doći, ja prihvatam da to bude na narednoj sjednici, ali je to moralo biti odmah obrazloženje, a ne zato što je isti princip prema prijedlozima mojim i gospodina Silajdžića, ili, ne znam, bilo kojeg drugog poslanika. Ne prihvatam obrazloženje za Poslovnik, ne znači da, ako se Kolegij složi na onom što je radio, da će to proći ovdje. Izvolite, gospodo, definišite amandmane, kao što smo i mi, izgleda da nije vlastiti prijedlog. Znači, ako vi imate usaglašenu varijantu, vi iz Kolegija, onda je bespotrebna naša rasprava. Hvala.

MIRKO BANJAC

Gospodine poslaniče, proces starenja je neminovan, on i za mlade i za stare teče, kod nekog brže, a kod nekog sporije, to je jedno.

Drugo, što se tiče prijedloga, mi smo se dogovorili u Neumu oko prijedloga. Nastale su u prepisci greške i nije u redu, ja ne mogu prihvatiti, gospodine poslaniče, da ja stavljam amandman na ono što se smatra mojim prijedlogom, onda je stvarno ovdje neko nešto debelo promašio. Prema tome, moramo uskladiti tekst sa dogovorom i, naravno, da idemo dalje. Ako tako važno smatrate i ako ovaj dom tako tih sedam dana smatra, evo, mi ćemo prihvatiti da to ide sada i da i mi ulažemo amandmane na vlastiti tekst, što je neprimjereno, ali, radit ćemo i tako ako mislite da tako mora.

HALID GENJAC

Dobro, hvala.

SUADA MUMINAGIĆ

Cijenjeno predsjedništvo, drage kolege, ja se ne javljam zbog godina, ja ih imam dosta, pa dosta je što ih imam. Htjela bih zamoliti za razumijevanje za stavljanje ovog zakona, čiji sam ja predlagač, Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća, u proceduru. Ja se slažem da mi imamo dogovorenu proceduru prema zakonima koje poslanici predlažu. Međutim, svi znamo kakva je situacija sa Vijećem ministara BiH i da to Vijeće ministara BiH duže vremena nije u funkciji da bi moglo razmotriti prijedloge koje daju poslanici. Ja sam ovaj prijedlog dala 3. marta, prema tome, bilo je dovoljno vremena da se svima na vrijeme dostavi, a mogla se održati i sjednica Ustavne komisije, ona je jutros zakazana i nije bilo dovoljno ljudi da se održi. Ja ne tražim da se radi bez Ustavne komisije. Ukoliko se može, u toku dana, ako nas ima dovoljno, i Ustavna komisija izjasniti, ja bih zamolila da Prijedlog zakona ostane na dnevnom redu. Razlog je taj što je situacija, koju ove izmjene, na određen način, trebaju da prevaziđu, situacija u procesu privatizacije je takva da nam ova rješenja iz restitucije trebaju hitno, i svako odlaganje sve više dovodi u pitanje efikasnost provođenja procesa privatizacije.

Nije namjera bila da bilo koju proceduru preskočimo. Ja sam napisala u samom prijedlogu, a, evo, i sada kažem, ovaj sam zakon pripremala u saradnji sa Uredom visokog predstavnika i ovaj zakon je, da tako kažem, proizašao iz nužde. Prijedlog zakona je proizašao iz nužde.

HALID GENJAC

Hvala. Ja koliko vidim, prijavljenih za raspravu o dnevnom redu više nema, i ja ću zaključiti raspravu o prijedlogu dnevnog reda i stavljam prvo prijedlog dnevnog reda Kolegija, koji ste dobili u sazivu, osim tačke prijedloga o poslovniku. Molim vas, a kasnije ću prijedloge dopune stavljati.

Ko je za ovakav prijedlog dnevnog reda koji ste čuli? Prijedlog Kolegija bez poslovnika, prijedlog u sazivu koji ste dobili. Prvo se usvoji ono što je Kolegij, pa onda dopune ćemo jednu po jednu raspravljati.

Ko je protiv? Hvala.

Od 25 prisutnih – 21 je za, nema niko protiv. Ovaj prijedlog je usvojen.

Ja koliko sam razumio, gospodin Špirić je povukao prijedlog rasprave o analizi rada Nezavisne komisije za medije iz tehničkih razloga, da se ispuni uslov od sedam dana od dospijeca materijala za narednu sjednicu. Osim toga, gospodin Špirić je predlagao da, ipak, Prijedlog poslovnika Predstavničkog doma bude na današnjem dnevnom redu. Molim vas, ko je za prijedlog da ostane tačka, odnosno, da na dnevnom redu bude i Prijedlog poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine.

Ko je za? –

Ko je protiv da rasprava o Poslovniku bude na današnjem dnevnom redu?

4 je bilo za, 11 protiv. Prijedlog nije dobio potrebnu većinu i nije potrebno glasati po entitetima.

Ostali prijedlozi dnevnog reda su, iz razloga neispunjavanja uslova za stavljanje tačke na dnevni red, uz zapisničku konstataciju da se to ponovno ažurira i da se pripremi za iduću sjednicu, i mislim da nema potrebe stavljati na glasanje.

Prijedlog izbornog zakona SDP-a. Samo da vidim o čemu se radi. Malo ćemo i zapisnik konsultovati o čemu se tu radi.

IVO DIVKOVIĆ

Ja molim poštovane kolege da uzmu zapisnik sa 17. sjednice i da pročitaju nastavak 17. sjednice, rekao sam, održan 29. veljače 2000. godine, kako kod mene stoji. Pod 2., da je Nacrt izbornog zakona (predlagač Klub zastupnika SDP-a) dobio potrebnu većinu te može poslužiti kao osnova za izradu prijedloga. U proceduru je upućen taj prijedlog i on postoji. Prema tome, mi danas možemo, i mi ćemo iz SDP-a prihvatiti, iako tu nema puno logike, da se glasa o Nacrtu izbornog zakona, o Nacrtu Kluba zastupnika HDZ-a i da se, ako se izglasa, i on dođe u proceduru u formi prijedloga, naš zakon u formi prijedloga, insistiramo da ide prvi, jer je prvi i ušao u proceduru, znači, u formi prijedloga. Molim vas, isto tako, prihvatamo to kao kompromis, da ne kočimo stvar, iako nema logike da su dva nacrti zakona prošla paralelno proceduru i idu paralelno u formi prijedloga, itd. Međutim, situacija je takva kakva je. Ja vas molim da čitamo zapisnik, evo, piše tu. To stoji.

HALID GENJAC

Hvala.

IVICA PAŠALIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, mislim da prijedlog gospodina Divkovića ne stoji, jer ovo o čemu on govori je nastavak 17. sjednice, pod 2. da je Nacrt izbornog zakona, predlagač Klub zastupnika SDP-a, dobio potrebnu većinu, te može poslužiti kao osnova za izradu prijedloga. O ovome smo mi raspravljali, prva točka 18. sjednice bilo je izjašnjavanje po entitetima i ovaj zakon je pao.

Bilo je, znači, samo smo išli, na 18. sjednici smo proveli glasovanje do kraja. Na ovoj prvoj sjednici, bilo je 9 za. Kad smo ponavljali glasovanje, sad je bilo 11 ukupno za, od toga je iz RS 1, protiv 11, i iz Federacije BiH, u stenogramu stoji, protiv 5. Znači, prvi krug nije prošao.

HALID GENJAC

Na 18. sjednici je dovršeno glasanje, i po entitetima nije dobio potrebnu većinu. U drugom dijelu glasanja prijedlog nije usvojen i time smo razjasnili. Hvala.

Što se tiče dnevnog reda, usvojili smo dnevni red i prelazimo na rad po tačkama, kako je usvojeno.

Ad.1. Usvajanje Zapisnika sa 16. i 17. sjednice Predstavničkog doma PSBiH

Tekst Zapisnika ste dobili. Raspravljat ćemo i o jednom i o drugom istovremeno i molim, ima li neko primjedbi na Zapisnike? Koliko vidim, niko se ne javlja za raspravu i stavljam prijedloge teksta Zapisnika sa 16. i 17. sjednice na usvajanje.

Ko je za?

BRANKO DOKIĆ

Ja bih vas zaista molio da sa zapisnicima više ne pravite zablude. Mi smo jednom, na moje insistiranje, dogovorili se, saglasili se svi da nećemo sledeću sjednicu počinjati dok od prethodne sjednice nemamo zapisnik. Mi sad usvajamo dva zapisnika, to je jedno.

Maloprije je rečeno da ne stoje stvari, nisu tačne stvari iz ovog zapisnika sa 17. sjednice, a ispada da ćemo glasati o tome. Dajte da se ta konfuzija, ja se ne sjećam svih detalja, ali znam da nijedan nacrt nije dobio većinu, ali zaista se detalja ne sjećam, ali siguran sam da nijedan nacrt nije dobio većinu. Dajte da se to razjasni. Izgleda da ćemo mi glasati za zapisnik. Ja ne mogu glasati za zapisnik zbog te činjenice koja je vrlo važna, sve ostalo je možda čak i sporedno. Dajte da se to razjasni.

HALID GENJAC

Mi imamo, uistinu, zaključak, ali da se nastoji da se zapisnik sa prethodne sjednice usvoji, ukoliko je to tehnički moguće. Druga stvar, Zapisnik sa 18. sjednice i Zapisnici sa 16. i 17. su komplementarni, jer na 18. sjednici ova dilema je razjašnjena. Jedino što možemo uraditi, ja bih predložio da danas usvojimo Zapisnik sa 16., a 17. i

18., ostavimo te zapisnike da ih istovremeno usvojimo, jer su povezani međusobno i završavaju pitanja, ukoliko se slažete. Da za iduću sjednicu se ostavi usvajanje 17. i 18. Sjednice, a danas da se izjasnimo oko zapisnika sa 16. sjednice. Primjedba na Zapisnik sa 16. sjednice.

DESANKA RAĐEVIĆ

Ja sam to već iznosila, u Zapisniku sa 16. sjednice, na stranici 7., gdje se govori koliko je ljudi glasalo, poslanika za Nacrt izbornog zakona predlagača grupa poslanika SDP-a, pa se kaže za 12, protiv 11 i 3 suzdržani. Nabrojana su i imena poslanika iz čega se vidi da je 12 za i 12 protiv, a ne 11 protiv kako piše u Zapisniku, da se to usaglasi. Nabrojano je 12 imena, a konstatuje se broj 11.

HALID GENJAC

Hvala, uz ovu primjedbu i potrebu tehničke ispravke, stavljam na usvajanje Zapisnik sa 16. sjednice. Ko je za to da se usvoji Zapisnik sa 16. sjednice?

Ko je protiv?

Od 25 prisutnih, 21 za, protiv 3, znači, Zapisnik sa 16. sjednice je usvojen.

Izjašnjavanje o Zapisniku sa 17. i 18. sjednice ostavljamo, iz navedenih razloga, za narednu sjednicu.

Ad.2. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o:

a) Prijedlog zakona o javnim ispravama

b) Nacrt izbornog zakona BiH, predlagač Klub poslanika HDZ BiH

Izvještaj sa sjednice Komisije o nastojanju za postizanje saglasnosti ste dobili. Dobili ste izvještaj.

Ja vas podsjećam da je Prijedlog zakona o javnim ispravama, na protekloj sjednici dobio većinu, ali nije dobio potrebnu entitetsku većinu. Obavljen je pokušaj nastojanja postizanja saglasnosti. Saglasnost nije postignuta. Zapisnik ste, kao što sam rekao, dobili, sad se pristupa drugom krugu glasanja u kojem, podsjećam, potrebna je većina prisutnih, pod uslovom da nema jedna trećina, odnosno, dvije trećine poslanika iz nekog entiteta protiv. Uslov je da glasa većina prisutnih, uz istovremeni uslov da iz nekog od entiteta dvije trećine izabranih poslanika ne bude protiv.

Prema tome, prvo pitam, ko je za ovaj Prijedlog zakona o javnim ispravama?

Od prisutnih 25, za je glasalo 10. Prema tome, Prijedlog nije dobio potrebnu većinu prisutnih. Možemo provesti po entitetima. Od prisutnih 25 – 10 je za?

Ko je protiv, molim vas?

Od prisutnih 25 – 10 je za, protiv 14 – 1 je suzdržan i on se ne broji. Ukupan broj za je manji od broja protiv, prema tome, nema uslova i ne moramo drugi korak drugog kruga ni provoditi. Prijedlog nije usvojen.

c) Nacrt izbornog zakona BiH, predlagač Klub poslanika HDZ

Istovjetna situacija. Dobili ste zapisnik sa Komisije o nastojanju da se postigne saglasnost, pristupamo drugom krugu glasanja, iste su propozicije. Pitam prisutne

poslanike, ko je za Prijedlog izbornog zakona BiH, predlagača Kluba poslanika HDZ BiH, nacrt.

Hvala.

Ko je protiv? Hvala.

Od 25 prisutnih – za je glasalo 11 – protiv 14, prema tome, nije potrebna većina prisutnih glasala za i prijedlog, odnosno nacrt, nije usvojen.

MIRKO BANJAC

Poštovane kolegice i kolege, ovo ne govorim zbog nas ovdje, jer vi to dobro znate, i vidjeli ste, hoću samo da konstatujem. Sada više nije važno hoćemo li u Evropu ili nećemo. Ne treba nam ni izborni zakon, i ne treba nam zakon o javnim ispravama. Hoću ovo da ostane u stenogramu, da se i to zna, jer imamo puno priča u sličnim prilikama, neka nam je sa srećom.

HALID GENJAC

Rasim Kadić, replika.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, ja bih želio da repliciram gospodinu Banjcu, iako on mene nije izričito pomenuo, onda je diskusija, ja bih zamolio gospodina predsjedavajućeg da oduzima riječ u pogledu komentara u vezi sa glasanjem. Ovdje ne možemo mi glasanje u vezi sa nekim zakonom, bilo kako da se zove, politički kvalificirati, na način kako je to uradio gospodin Banjac. Činjenica da nije usvojen Izborni zakon, predlagača HDZ-a ili Zakon o javnim ispravama, drugog predlagača, ne znači da se parlament opredijelio da mu ne treba Izborni zakon, niti da mu ne treba Zakon o javnim ispravama. Parlament se samo na bazi legalnog i procedurom utvrđenog glasanja opredijelio da ne želi i da takvi zakoni nemaju većinu u ovom Domu, a ne da mu ne trebaju ti zakoni. Ja se nadam da iz ovih rezultata glasanja danas, svi zajedno možemo, i vjerovatno ćemo izvući pouke o tome kakav nam treba, kakvi nam trebaju i kakvi mogu da prođu zakoni u Predstavničkom domu, odnosno u Parlamentu BiH.

MIRKO BANAC

I to je demokratija i želja da se oduzme nekom riječ jer se zove demokratija i ja to prihvatom. Ali, molio bih uvaženog poslanika Kadića da bude konzistentan u svojim nastojanjima za oduzimanje riječi, a saglasan sam sa njegovim stavom da se danas vidi kakvi nam zakoni trebaju da bi mogli proći.

HALID GENJAC

Ja, ipak, pozivam da se uzdržimo od političkih kvalifikacija načina glasanja, jer to je pitanje integriteta i prava svakog poslanika. Ovim je druga tačka dnevnog reda završena.

Ad.3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka, predlagač poslanik Suada Muminagić

Već je rečeno da se iz poznatih razloga, i u postojećim okolnostima, Vijeće ministara BiH nije izjasnilo o ovom prijedlogu. Ustavnopravna komisija, takođe, nije

razmatrala ovo iz navedenih razloga, pozivam predlagača da, ukoliko ima potrebe, da kratko, uvodno izlaganje, a zatim ćemo raspravu.

SUADA MUMINAGIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, na inicijativu Ureda visokog predstavnika, odlučila sam da ovom Domu predložim Zakon o izmjenama i dopunama Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka u BiH. Kao što znate, u julu '98.godine, visoki predstavnik je donio na privremenim osnovama Okvirni zakon o privatizaciji preduzeća i banaka u BiH, a taj zakon je Parlamentarna skupština BiH u ovom sazivu potvrdila, ili usvojila u julu 1999. godine. Koliko znam, entitetski zakoni koji regulišu materiju privatizacije usaglašeni su sa ovim Okvirnim zakonom. Međutim, zakoni o restituciji nisu donešeni. Okvirni zakon o restituciji, kojim bi se uredili osnovni principi restitucije u cijeloj BiH, i koji bi trebao da prethodi entitetskim zakonima o restituciji, već se duže vrijeme priprema u Vijeću ministara BiH. U formi prednacrtu upućen je i parlamentu na raspravu, ali, kao što znate, još o njemu nismo raspravljali. Mislim, ne treba posebno naglašavati da su ova dva procesa, privatizacija i restitucija, usko povezani i da jedan na drugi bitno utiču. Nedefinisana prava i obaveze po osnovu restitucije i njihovi nosioci, koji su u velikoj mjeri nedefinisani, u velikoj mjeri koče proces privatizacije. Kako je proces privatizacije već u toku, potencijalni investitori su, između ostalog, i ovim obeshrabreni da u njemu učestvuju, pošto nemaju jasnu situaciju pred sobom o eventualnim obavezama koje bi za njih mogle nastati nakon donošenja Zakona o restituciji.

S obzirom na situaciju sa Vijećem ministara BiH koja poduže traje, mali su izgledi da bi Okvirni zakon o restituciji mogao biti uskoro donesen. Da bismo prevazišli takvu situaciju i otklonili nesigurnost nastalu po osnovu nepoznavanja obaveza, po osnovu restitucije za sve investitore, u saradnji sa odjelom, Ekonomskim odjelom iz OHR-a, opredijelili smo se za kraći put, tj. da u postojeći Okvirni zakon o privatizaciji preduzeća i banaka predložimo da se ugrade najneophodnija rješenja o restituciji koja bi mogla da pomognu da proces privatizacije da veće efekte.

U osnovi, predložena su rješenja kojima se isključuje mogućnost naturalne restitucije preduzeća i banaka koja se privatizuju, uključivo zemljište, imovinu i zgrade, potrebe za njihovo sadašnje i buduće obavljanje poslova, a istovremeno se tim rješenjima utvrđuje da su nadležni organi vlasti dužni da obezbijede adekvatnu naknadu onima koji imaju na zakonu zasnovana prava po osnovu restitucije, odnosno, koje će imati na zakonu zasnovana prava po osnovu restitucije. Na ovaj način bi, s jedne strane, bili zaštićeni potencijalni investitori od nepredviđenih obaveza, a s druge strane bi bilo jasno definisano da su te obaveze dužni da snose organi vlasti koji provode privatizaciju, pod pretpostavkom, pretpostavka iz privatizacije tih sredstava, koja nastaju po osnovu privatizacije, odnosno nekih drugih sredstava, ako ih imaju. Očekujem da ćete imati razumijevanja za ove naše namjere i podržati nas u ovom prijedlogu, hvala.

HALID GENJAC

Otvaram raspravu.

VITO RAKIĆ

Dame i gospodo poslanici, ja sam dosta gledao ovaj prijedlog, a gledao sam, ili da kažem, pročitao neke okvirne elemente Zakona o restituciji. Poredeći Okvirni zakon o privatizaciji, pa poredeći zakone o restituciji koji se rade u entitetima i koji su prišli već kraju, donošenjem ova dva člana, mi bismo mnogo toga pomiješali i definisali na jedan neadekvatan način. Zakoni o restituciji, koji se predlažu, daleko su obimniji i daju niz elemenata i definicija od toga šta je to otuđena imovina, na koji način, u kojem periodu i kakva je naknada izvršena da bi se mogla dobiti nekakva pravična naknada ili stvarna naknada. Prihvatiti ovakav amandman i ubaciti u jedan zakon u kome mu nije mjesto, mislim da je neprihvatljivo, da je to improvizacija i ja sam radi toga protiv ovih amandmana i glasat ću, stvarno, protiv.

HALID GENJAC

Ja koliko vidim, prijavljenih za raspravu više nema i predlažem da se izjasnimo o Prijedlogu ovog zakona. Pozivam prisutne poslanike da se dizanjem ruku izjasne ko je za usvajanje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Okvirnog zakona o privatizaciji preduzeća i banaka, predlagača poslanika Suade Muminagić.

Ko je za?

Ko je protiv?

Od prisutna 23 poslanika – 9 se izjasnilo za – 12 protiv, pa prema tome nema potrebne većine za i ne treba glasati po entitetima, prijedlog nije usvojen.

Ad.4. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici

Tekst zakona ste dobili blagovremeno, to je prijedlog Vijeća ministara BiH, pozivam predsjedavajućeg Komisije za finansije da iznese stav Komisije, ili predstavnika Komisije.

RAIFA ALAGIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo poslanici, naša radna Komisija o vanjskoj trgovini i carinama, imala je danas, poslije dugo vremena, dovoljan broj prisutnih da održimo treću sjednicu i razmatrala ove materijale, Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH i o carinskoj tarifi BiH. Mi, nažalost, nismo na sjednici imali nikoga ispred predlagača, tako da Komisija smatra da nismo mogli obaviti kvalitetniju raspravu, ali smo uvažili navode iz obrazloženja da je ovo bitna materija i zato smo predložili, uz saglasnost četiri poslanika, i jednog koji nije bio za takav stav, da, ipak, ova dva nacrta idu u proceduru.

Vi se sjećate da smo mi razmatrali informaciju o primjeni Zakona o carinskoj politici BiH, da smo tada rekli da nedostaje cca 20 podzakonskih akata koje je trebala da donese Komisija u roku od 30 dana, znači, to je trebalo da bude urađeno do kraja '98. godine. Sada, ako se već radi ovaj posao, onda je bilo normalno da se nešto kaže i o tome zašto i kad će biti doneseni podzakonski akti, da bi ova materija bila lakša za primjenu u praksi. Ipak, Komisija se slaže da ovo ide u dalju proceduru, ali se nadamo da ćemo u međuvremenu imati priliku da razgovaramo sa predlagačem i da razjasnimo sve stvari koje su problematične u praksi.

HALID GENJAC

Otvaram raspravu.

VITO RAKIĆ

Dame i gospodo, mi pred sobom imamo dva veoma važna zakonska akta, koja u mnogim elementima značajno utiču, s jedne strane, na razvoj BiH, a s druge strane, na prilagođavanje standardima u svijetu, da bi BiH mogla pristupiti WTO-u i drugim trgovinskim asocijacijama i organizacijama.

Mi smo dobili jedan materijal, koji se zove Zakon o izmjenama Zakona o carinskoj politici, u njemu ima sigurno elemenata carinske politike, ali i pun je raznih procedura, normi, tako da je to jedan, ja bih rekao, možda malo grubo, gemišt, koji definiše i carinsku politiku i procedure, a kolegica je prije mene rekla šta su bile obaveze da se uradi poslije onog zakona.

Znači, svaka država, kad donosi jedan ovaj akt, mora voditi računa o nizu sljedećih elemenata, znači, mora voditi računa o razvoju i šta su to strateški pravci jedne države. Mora sagledavati šta su to fiskalni elementi iz ove oblasti, koji su to socijalni elementi iz ove oblasti i koji su zaštitni elementi potrošača. Jedno veoma bitno pitanje, koje je kod nas dosta neregulisano, a to je pitanje bescarinskog uvoza, koje mora biti do kraja regulisano, mora biti transparentno i ne smije biti nekakvih izuzeća ili, da kažem, nekakvih prčija, gdje se može ostvarivati nekakva nelegalna dobit. To su, po meni, nekakvi osnovni okviri, elementi u kojima se mora voditi računa o carinskoj politici i gdje, normalno, moramo voditi računa o standardima Evropske Unije, a posebno o određenoj regulativi, jer, ipak, mi mnogo zavisimo i od našeg okruženja i moramo uspostaviti nekakve recipročne elemente ili odnose da bi taj zakon mogao biti primijenjen. Gledajući ovaj zakon, da bi išao sa primjedbama od člana do člana, ja bih imao stvarno mnogo primjedbi. Neka poglavlja moraju da ostanu, neka poglavlja se moraju regulisati podzakonskim aktima, i ono što sam se ja malo više raspitivao i razrađivao, da kažem, ovaj zakon kod carine, kod Ministarstva za vanjsku trgovinu, koliko znam, ta komisija koja radi na tom zakonu, baš se ovih dana nalazi u Neumu da reguliše, ili da kažem, uspostavi pravu pravnu i drugu terminologiju, da bi se prečistio taj zakon i da može izaći ovdje u jednu normalnu raspravu.

Nisam bio, kad bih sve ovo posmatrao, jednostavno smo mogli reći: odbacit ćemo taj zakon, nema smisla raspravljati ako je sve to tako i nije vođeno računa, ali smatram da su odnosi u toj oblasti takvi da moramo biti svi alarmirani da se ta oblast što prije reguliše i da na bazi onoga što ćemo mi danas ovdje, riječ je o javnoj raspravi, da dođemo do što boljeg zakona o carinskoj politici, zato sam i bio da ovaj zakon ide danas u raspravu i da se na bazi ove rasprave i urađenih stenograma dostavi Komisiji da bi mogli, da kažem, u manjem broju imati amandmane na pojedine članove koji su sad definisani u ovom zakonu. Toliko bih o Zakonu o carinskoj politici, a o carinskoj tarifi ću se posebno javiti.

HALID GENJAC

Ja koliko vidim, nema prijavljenih za dalju raspravu, predlažem da usvojimo sledeći zaključak. Da se predloženi Nacrt može koristiti kao osnova za izradu prijedloga i, naravno, da se današnja rasprava o ovom nacrtu dostavi predlagачu, koju će imati u vidu prilikom izrade prijedloga. Molim vas, ko je za ovakav prijedlog da se izjasni dizanjem ruku, ko je za?

Ko je protiv?

Od 22 prisutnih – 19 za – uzdržana 2. Prema tome, prijedlog je dobio potrebnu većinu, ali ćemo morati po entitetima provesti glasanje, odnosno, nacrt.

Iz RS, ko je za?

Iz Federacije BiH, ko je za, molim vas?

Ponovit ću još jednom radi zapisnika da ne bi bilo, od 22 prisutnih, 19 je bilo za i 3 uzdržana. Prijedlog je dobio većinu prisutnih. Po entitetima. Iz Federacije BiH za je bilo 11, to je ispunjen uslov, to je više od jedne trećine iz Federacije BiH, iz RS 8, takođe ispunjen uslov jer je i to više od jedne trećine. Prema tome, ovaj prijedlog zaključka da ovaj nacrt služi kao osnova za izradu prijedloga uz iznesenu diskusiju.

Ad.5. Nacrt zakona o izmjenama Zakona o carinskoj tarifi BiH

Izveštaj nadležne komisije takođe ste dobili i pismeno, a i istovjetan je izveštaj i o prethodnom zakonu, otvaram raspravu.

VITO RAKIĆ

Ovaj zakon o izmjeni Zakona o carinskoj tarifi uvodi značajne reforme koje ćemo mi tek vidjeti kad budemo imali priloge u osam hiljada i nešto stavki, jer iz ovih definicija koje su date u ovih 7-8 članova, malo se šta vidi. To je najznačajnija, da kažem sad reforma, ukupno u privredi BiH. Znači, uvodi se složena carinska tarifa, znači, imamo procentualnu stopu, imamo fiksnu stopu na jedinicu mjere. Uvodi se sezonska tarifa, itd., da ne nabrajam u toj oblasti koje su promjene već urađene i koje su već u finalizaciji.

Međutim, visina stopa postaje ključna. Ako uzmemo neke principe da je postavljeno, da visina stopa kao zadatak bude od 0-25%, pitanje je je li to, da kažem, pravo rješenje za ovo naše područje. Znači, mora se voditi računa o nizu onih elemenata koji su definisani u carinskoj politici, a mora se opet voditi računa, kao što sam rekao u prethodnoj tački zaštita domaće proizvodnje, fiskalni element, socijalni element, zaštita potrošača. Isto tako, kod zaštite domaće proizvodnje je jedan razvojni faktor, gdje se mora niz grešaka koje su bile u dosadašnjim tarifnim stavovima, a vođena je jedna, da kažem, dugotrajna procedura iz Privredne komore, kroz resorna ministarstva u entitetima i kroz zajedničku komisiju entiteta da se usaglase određeni proizvodi koji su veoma bitni za BiH, kao što je to nafta, lijekovi, itd.

Ja predlažem, na bazi, da kažem, ovoga što se može vidjeti, a iz čega se ne može vidjeti suština, onaj ko ne poznaje dovoljno tu materiju i ne može vidjeti suštinu reforme iz ovoga što je ovdje pred nama. Mi moramo imati, prilikom odlučivanja i donošenja, da kažem, konačno, ovog zakona, niz drugih elemenata i izvještaja od strane predlagачa da bismo mi mogli prihvatiti izmjenu ovog zakona.

S druge strane, mi moramo to usaglašavati i sa EU, moramo i sa WTO-om i sa drugim trgovinskim asocijacijama. Ne možemo biti van svijeta, ali moramo gledati i neke naše elemente od kojih zavisi dalji razvoj BiH. Prema tome, ja bih molio da kažem, pored svih onih obrazloženja koja su nam data tamo u prilogu i svih onih primjedbi koje se odnose, uglavnom, na carinsku politiku MMF-a, CAFAO, itd., da ne nabrajam, koje su značajno ugrađene, znači, moramo imati iz tih priloga određene izvještaje i prijedloge da bi se ovaj zakon mogao primijeniti.

Ja mogu da kažem još jednu stvar, da na bazi rasprava u privrednim komorama, mnogo privrednika je protiv složene carinske tarife ili, da kažem, većina, jer je jedan njihov stav dosta jasan, da na jednom ne uređenom tržištu je teško primijeniti ovo što hoćemo, znači, mora biti i niz drugih zakonskih akata u jednom i drugom entitetu i ovdje da bi se sve to moglo primijeniti onako kako je predviđeno. Smatram da treba glasati da ide kao nacrt uz ove primjedbe, da imamo jednu jasniju sliku kad budemo donosili, u stvari, da znamo šta donosimo. Hvala

RADENKA BALTA

Poštovano predsjedništvo, kolege i kolegice zastupnici, ja imam, pošto sam član ove komisije, imala bih nešto da kažem, jer sam bila protiv, uopšte, rasprave o Nacrtu zakona i o izmjenama i dopunama o carinskoj politici i carinskoj tarifi. Sad vidim da sam bila u pravu, jer me doveo kolega Rakić u dilemu, da bismo raspravljali o carinskoj tarifi, sa carinskim stopama ili samo o redoslijedu proizvoda koji se tarifiraju po carinskoj tarifi, pošto je to neko područje koje je meni jako poznato. Istina je jedna, da je manjkavost dokumentacije koju imamo dovela do toga, do mog zaključka da ne treba ovo ići ni u obliku nacrta. Mnogo elemenata i faktora utiču na sve ovo. Što se tiče složene carinske stope, ja sad o njoj ne bih ni razgovarala, jer ne znam ni kakva je carinska tarifa. Postoji komisija i postoje ljudi koji su zaduženi i koji su morali biti na današnjoj Komisiji, da li smo ih mi pozvali ili nismo to je nešto drugo, ali su morali biti da nam kažu šta je ovo šta se predlaže u nacrtu. Ako ne znamo u nacrtu, kako ćemo znati u prijedlogu, jer se ovdje krije nešto, dozvolit ćete mi, kroz praksu od 29 godina staža u toj službi, ja, recimo, nisam u situaciji da znam o čemu se radi. Ja bih zamolila da se izjasni ovaj dom kako ko bude htio, ali bih zaista jednom da stanemo, pričamo o stop korupciji, stop ovome, stop onome, Carinska služba je usko vezana s tim, a isto tako, u jednoj nerazvijenoj državi kao što smo mi, mora se znati šta tražimo, šta su nam složene tarife, šta su nam složene stope, šta nam je nešto što će nam omogućiti da BiH dobije, po nekim preferencijalima, ono što joj pripada, zaista mislim da nije dobro o bilo čemu diskutovati ako nemamo ljude iz stručnog tima koji su verifikovani za to da zajednički to odredimo i da poslanicima prenesemo to što jeste. Hvala lijepa.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, ja podržavam nastojanja predlagača da ide ka poboljšanju sistema, u okviru carinske politike i carinske tarife, kao neke, ja bih rekao, praktične varijante, međutim, mislim, iako je gospodin Kurtović kao ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa možda bio najredovniji na ovom današnjem zajedanju, rekao bih ključnom zasjedanju, njega nema i čini mi se da smo ostali uskraćeni za pojašnjenje u vezi sa ovim problemima. Ono što kod mene, kao čovjeka koji se ne bavim ovim poslom, izaziva veliku dilemu, i ja želim da to postavim u formi pitanja predlagaču je sljedeće. U članu 1. Zakona o carinskoj tarifi, odnosno u izmjenama i dopunama se kaže da će se carinska stopa iz stava 1. ovog člana, sastoji se iz procenta na carinsku

vrijednost i pa kroz ili apsolutnog novčanog iznosa. Ne znam da li je ovo najsretnija varijanta da u jednom članu zakona može da stoji i „i“ da stoji, a da mi nemamo preciziranu varijantu kada se upotrebljava „i“, a kada se upotrebljava „ili“. Ovo je izuzetno krupno pitanje, kojeg nema čak ni u obrazloženju ovog člana zakona, a kad se doda tome ono na što je upozorio gospodin Rakić, da nema nikakvog propratnog materijala i pregovora u vezi sa svim onim što će biti lista, odnosno, tarifa, onda to meni ostavlja izvjesnu dozu rezervi prema ovom zakonu, koju bih ja, možda, iskazao na drugi način. Ja podržavam donošenje i rad na nacrtu ovog zakona, ali bih snažno podržao prijedlog gospodina Rakića da nadležne službe, odnosno, Vijeće ministara BiH mora Predstavničkom domu Parlamenta BiH podastrijeti stvarne – konkretne analize u kom pravcu će ići implementacija Zakona o carinskoj tarifi, šta Vijeće ministara BiH želi da postigne sa implementacijom Zakona o carinskoj tarifi kroz rad radnih grupa koje će utvrđivati stope, šta će postići u smislu kompatibilnosti sa stavovima MMF-a, a na koji način će se odnositi prema unutrašnjim bosanskohercegovačkim resursima, odnosno, zaštititi domaće proizvodnje. Ja znam da je ovo vrlo, vrlo krupno pitanje, razvojno pitanje BiH i čini mi se da Parlament BiH, odnosno ovaj dom ne bi smio biti samo, ja bih rekao, organ koji će izglasati zakon u kojem nema nijednog jedinog pokazatelja šta stoji iza člana 1. ovog zakona o izmjenama i dopunama Zakona.

Ja želim da podržim rad na nacrtu, odnosno, na utvrđivanju Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi, a želim isto tako da mi se odgovori na pitanje šta je, može li u Zakonu postojati dvostruka varijanta utvrđivanja određene politike. Može li postojati u jednom članu zakona i riječi „i“ i „ili“ i kada se upotrebljava „i“, a kada se upotrebljava „ili“, to je jedno krupno pitanje. Drugo, da nam se podastru, kao zastupnicima, ali to podrazumijeva, i prije nego što dođe prijedlog zakona na dnevni red, da nam Vijeće ministara BiH, odnosno, nadležno ministarstvo, odnosno nadležne komisije koje rade, kako smo čuli, u Neumu, podastru osnovne elemente ciljeva koji se žele postići ovim zakonom, odnosno, ovim prijedlozima zakona. Tek na bazi ciljeva koji stoje u implementaciji ovog zakona, mi ćemo se moći opredjeljivati prema Zakonu o carinskoj tarifi, odnosno Zakonu o carinskoj politici, a svi držimo da je ovo jedna od izuzetno važnih materija.

HALID GENJAC

Ja koliko vidim, nema prijavljenih za raspravu i predlažem sljedeći zaključak. Prihvata se ovaj nacrt kao osnova za izradu prijedloga, uz sve primjedbe i sugestije koje ćete dostaviti Vijeću ministara BiH da ih ima u vidu pri izradi prijedloga. Molim vas da se izjasnimo dizanjem ruku.

RASIM KADIĆ

S obzirom na značaj ove materije i obzirom na kompleksnost pitanja, ja smatram da zahtjevi koje je, čini mi se, od mene preciznije istakao gospodin Rakić, o ciljevima koji se žele postići u implementaciji ovakvog zakona, odnosno utvrđivanja novih carinskih stopa, tarifa, itd. bi mogli zastupnicima biti dostavljeni i prije nego što će se predlagati prijedlog ovog zakona, odnosno, Prijedlog zakona o carinskoj politici. To se može razdvojiti. Mi to treba da dobijemo prije kako bismo mogli, na bazi jedne ozbiljne analize, tada se izjašnjavati o prijedlozima zakona, a ne moramo i plediram ne da dobijemo sve ciljeve i zakone za jednu jedinu sjednicu.

HALID GENJAC

Ja mislim da je to sadržano u ovom prijedlogu, da se sve primjedbe i sugestije izrečene u ovoj raspravi dostave Vijeću ministara BiH i da ih ima u vidu. Da preciziramo i da još malo i konkretiziramo, uz dodatak da Vijeće ministara BiH prije dostavljanja prijedloga u parlament, dostavi analizu ciljeva, razloga i svih potrebnih aspekata ovog zakona. Hvala.

Ko je za?

Ko je protiv?

Od prisutnih 24, za je glasalo 21 – protiv 3. Većina prisutnih za i imamo, očigledno, entitetsku većinu. Usvojen je ovaj zaključak po kome će ovaj nacrt služiti kao osnova za izradu prijedloga, uz ove dodatke u diskusiji.

Ad.6. Davanje saglasnosti za ratifikaciju

Od a) do f) podtačke, tekst ovih sporazuma dobili ste blagovremeno. Otvaram raspravu istovremeno o svim prijedlozima sporazuma.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolege predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, ja sam se, ustvari, javio samo povodom prve ove konvencije, odnosno Prijedloga odluke o ratifikaciji protokola o zabrani i ograničavanju upotrebe mina iznenađenja i drugih sredstava, da dalje ne citiram. Iz ovog materijala koji sam dobio, ja vidim ovdje već, faktički, da je ovakav jedan protokol još '96. godine potpisan. Ovdje imamo pred sobom, faktički, samo ratifikaciju ovog protokola, međutim, prije nego što se izjasnim, mene interesuje odgovor na pitanje. Ovdje je gospodin ministar Prlić, možda mi može dati odgovor na pitanje, a to je. Naime, nije uopšte sporno da, u svakom slučaju, treba nastojati ne samo ovdje kod nas, nego i šire da se ograniči naoružanje u svakom vidu, međutim, mene buni jedna situacija, a to je da su upravo SAD gurale, preko međunarodnih institucija, donošenje ovakve jedne konvencije, koja je usvojena, a upravo SAD nisu htjele da potpišu konvenciju koja se odnosi na ovu vrstu konvencionalnog naoružanja. Samo me interesuje odgovor na pitanje. Ja zaista imam samo podatak prije dva mjeseca, ne znam da li su možda u posljednja dva mjeseca SAD ovakvu konvenciju potpisale ili nisu, pa u tom kontekstu molim gospodina ministra, ako ima taj podatak, da mi odgovori. Ovo je iz prostog razloga, jer upravo je ova zemlja ta koja širom, kao svjetski policajac, po svijetu zagovara tezu, ja mogu imati atomsku bombu, ali niko drugi ne može imati, i tako se ponaša, i u tom kontekstu je moje pitanje postavljeno.

HALID GENJAC

Nakon rasprave ćemo odgovore od predstavnika Vijeća ministara BiH. Ima li još neko da želi učestvovati u raspravi?

JADRANKO PRLIĆ

Ja nisam stručnjak za samu konvenciju i za ovu oblast, mi samo u tom diplomatskom dijelu pratimo. Nije, vjerovatno, riječ o ovoj konvenciji koja je ovdje u pitanju. Vi ste vjerovatno mislili na konvencije o zabrani upotrebe, skladištenja i proizvodnje protupješačkih mina ili tzv. Otava proces. Tačno je da je taj proces, da je BiH njemu pristupila, da je taj sporazum ratificiran, ali nije to riječ u ovoj konvenciji. Tačno je da svaka konvencija stupa na snagu onda kada određen broj

zemalja ratificira tu konvenciju i ona tada se počne primjenjivati. Točno je da SAD nisu pristupile toj konvenciji, za koju smo pogotovo mi bili zainteresirani. Obrazloženje, uz ostalo, je bila situacija vezana za stanje između Sjeverne i Južne Koreje, to je najkonkretnije obrazloženje zbog čega SAD nisu pristupile toj konvenciji, ali su, da bi kompenzirale svoje nesudjelovanje, one povećale iznos sredstava koje su usmjerene na realizaciju ciljeva ove konvencije, poznato je da uništavanje protupješačkih sredstava i neeksploziviranih sredstava, ubojnih mina, iziskuje velika sredstva, i u tom pogledu su SAD izdvojile značajan dio sredstava.

Poznato je da smo mi, zajedno sa Slovenijom, formirali tzv. Fond za deminiranje. Na zadnjoj sjednici Parlamenta je bilo riječi o tome i poznat je princip, ovo samo ilustracije radi, da je američki Kongres donio odluku da će na svaki osigurani dolar sredstava za ove namjene osigurati dodatni dolar do visine od 14 milijuna dolara godišnje. Ovo što ste Vi rekli je točno, međutim, mi imamo svoje odgovornosti i mi smo takva zemlja kakva jesmo prema međunarodnoj zajednici i smatram da je bolje da je BiH u okviru ovog koncepta i da daje svoj doprinos na taj način ovom konceptu. Mislim da ovo što sam sada rekao neće uticati pozitivno na vaše izjašnjavanje o ovoj konvenciji.

HALID GENJAC

Obzirom da nema prijavljenih, dobili smo odgovor, ja stavljam pred Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH glasanje o našoj saglasnosti za ratifikaciju sljedećih sporazuma:

- a) Protokol II uz Konvenciju o zabrani i ograničavanju upotrebe određenih vrsta klasičnog oružja za koje se može smatrati da ima prekomjerne traumatske efekte ili da djeluje bez razlika u pogledu ciljeva;
- b) Konvencije međunarodne organizacije rada broj 105 o zabrani prisilnog rada;
- c) Okvirne konvencije UN o promjeni klime
- d) Sporazuma između BiH i Savezne Republike Njemačke o osnivanju djelatnosti Instituta za kulturu
- e) Sporazum o saradnji za prevenciju i borbu protiv prekograničnog kriminala
- f) Konvencije o pomirenju i arbitraži u okviru KEBS-a

Pitam poslanike da se dizanjem ruku izjasne ko je za to da damo saglasnost za ratifikaciju navedenih sporazuma.

Ko je za? Hvala

Ko je protiv?

Od 25 prisutnih – 23 je za, protiv nema, 2 suzdržana, prema tome, Predstavnički dom je izglasao da se da saglasnost za ratifikaciju navedenih sporazuma. Po entitetima ne moramo, jer je očigledno da imamo i entitetsku većinu.

Ad.8. Smjernice Evropske Unije i program mjera i aktivnosti rada radi provođenja reformi u BiH sa zaključcima Predsjedništva BiH

Da li ima ovdje izvjestilac ispred Predsjedništva BiH? Tekst ste dobili.

JADRANKO PRLIĆ

Ja govorim u ime Ministarstva vanjskih poslova koje je predložilo ovaj akt Predsjedništvu BiH, smatrajući da ovaj Akcioni program koji ste dobili, zapravo jednim dijelom korespondira i sa zahtjevima koje je do sada Parlamentarna skupština BiH imala, a kada je riječ o ekonomskoj situaciji, s jedne strane, a s druge strane, predstavlja, možda po prvi put, jedan pokušaj aktivnog doprinosa institucija Bosne i Hercegovine, kada je riječ o pitanjima koja se odnose na naš položaj i kada je riječ o ekonomskoj situaciji i naš odnos o evropskim i euroatlantskim integracijama. Ja ću pokušati biti vrlo kratak.

Naš aktualni odnos sa EU jeste sljedeći. Mi smo korisnici ogromne pomoći EU, mi smo od lipnja '98. godine, nakon donošenja deklaracije u BiH, uspostavili zajedničku radnu skupinu koja je, zapravo, trebala pomoći BiH na putu približavanja EU, jer je to cilj naše vanjske politike, utvrđen u osnovnom dokumentu koji regulira vanjsku politiku BiH. Bosna i Hercegovina je razmatrana u tzv. ... pristupa EU koji je, prije svega, pod pritiskom i naše diplomacije, ali i zbog aktuelne situacije u regiji, nastale zbog krize u SRJ, rezultirao novim pristupom, Paktom stabilnosti, a u okviru toga i najbitnijim instrumentom Pakta stabilnosti, ponudom dokumenta koji se naziva Sporazum o stabilnosti i pridruživanju, koji je EU ponudila za pet zemalja u regiji: R. Hrvatsku, BiH, SRJ, Makedoniju i Albaniju. Taj sporazum, u tehničkom pogledu, može vrijeme integriranja skratiti za oko dvije godine.

Da bi do tog sporazuma došlo, on je bitno različit u odnosu na postojeću praksu Sporazuma o trgovini, pa zatim Sporazum o pridruživanju, potrebno je izgraditi, pored ispunjavanja niza drugih uvjeta, i imati zadovoljavajuću studiju podobnosti.

Ja sam, kao ministar vanjskih poslova, tražio da se ta studija podobnosti izgradi za BiH. Međutim, kao reakcija, ministri vanjskih poslova EU su odobrili tzv. *road map*, ili plan mjera koje je bitno provesti u BiH, kako bi došlo do izrade studije podobnosti. *Road map* ste dobili. On se sastoji od 18 mjera u tri oblasti, političkih mjera, ekonomskih mjera i koraka u oblasti demokracije, ljudskih prava i vladavine prava. U skladu s tim, Ministarstvo vanjskih poslova je napravilo ovaj akcioni program, koji je Predsjedništvo usvojilo, nakon ove sjednice 3.4., koju je spominjao gospodin Lagumdžija, usvojeno je to 4., faktički, bez diskusija o onom prijedlogu kako je to bilo pripremljeno u Ministarstvu vanjskih poslova. Ovaj program se odnosi, prije svega, na implementaciju onog što predviđa *road map*, tih 18 mjera. Vi ih imate ovdje razrađene. One počinju od političkih mjera, izbornog zakona, zakona o državnoj službi, zajedničkog tajništva u Predsjedništvu BiH, Vijeća ministara BiH, mjera koje je nužno sprovesti u određenim ministarstvima, onih mjera koje je potrebno uraditi kada je riječ o Parlamentarnoj skupštini BiH, do ekonomskih mjera koje možda predstavljaju i srce ukupnih zahtjeva. Smatram da sa ovim programom, mi, zapravo, možemo izrađivati partnerske odnose i zajednički realizirati niz aktivnosti koje je ovdje predviđeno. Ja sam jutros, o dosadašnjim rezultatima i o ovom programu, informirao člana Komisije, gospodina Kris ... i visokog povjerenika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Evropske Unije gospodina Havijera Solanu, kao i nekim naprecima u određenim oblastima koje su predviđene ovim dokumentom. Recimo, prekosutra je sastanak radne skupine koja priprema dokument o ovoj državnoj službi.

Već je napravljen zakon o konkurenciji, međutim, srce čitavog dokumenta jesu one političke mjere, izborni zakon i sve ostalo o čemu smo već razgovarali do sada i naredne, zbog čega ću zamoliti pomoć Parlamentarne skupštine BiH koje se, prije svega, odnose na formiranje unutarnjeg tržišta u BiH, da mogu se slobodno kretati i ljudi i robe i usluge i kapital. Još uvijek to nije situacija u BiH. U takvoj situaciji, takva država se ne može integrirati i ne može očekivati bilo kakve pomake kada je riječ o odnosima sa EU. Mi još uvijek imamo situaciju gdje banke iz jednog entiteta ne mogu raditi u drugom entitetu, u kojoj se oni koji imaju prebivalište u jednom ne mogu zapošljavati u drugome, a vidimo da u engleskoj ligi može igrati svih 11 klubova koji su iz drugih zemalja Evropske Unije. Vidimo da nema slobode u kretanju, još uvijek, ni roba, napravljena je harmonizacija poreskih sustava, ali ona još uvijek ne funkcionira u dovoljnoj mjeri i još su prisutne brojne barijere u unutarnjem kretanju roba i usluga, a bez toga nije moguće napraviti bilo kakve korake iz vana.

Mi smo uspjeli u svemu ovome postići i unilateralno umanjivanje do potpunog ukidanja opterećenja za izvoz iz BiH na tržište EU. Sličnu mjeru treba uskoro usvojiti i američki Kongres, što bi, zapravo, stvorilo mogućnost povećanja izvoza iz BiH. Inače, u ovom momentu, naš izvoz u EU je na razini svega petine onoga što je bilo prije rata. Bitan je čitav niz mjera koje se odnose na privatizaciju. U ovom momentu, u regiji, 60% društvenog proizvoda daje privatni sektor, regija ovih pet zemalja plus Bugarska i Rumunjska, dok je u BiH svega 35%. Zapravo, ovaj dokument i Predsjedništvo BiH i buduće Vijeće ministara i parlament i parlamenti oba entiteta sa njihovim vladama, treba obvezivati da ispune ove mjere koje su ovdje provedene.

Osim *road map*a, vi možete vidjeti da ovdje postoje još neke nove aktivnosti kad je riječ o ekonomiji. Predviđeno je da se razmotre osnovne strategije industrijskog razvitka oba entiteta, što bi, zapravo, trebalo rezultirati jednom strategijom ... razvitka do 2006. godine, što bi bila osnovica i za ulazak u program EU u tom fiskalnom razdoblju 2000. – 2006. godina.

Također, ovaj program obuhvata i određene nove aktivnosti koje se odnose na Pakt stabilnosti. Prije svega antikorupcijsku inicijativu, imate tu dio mjera, zatim aktivnosti koje su vezane za tzv. *invest compact*, odnosno mjere koje je nužno poduzeti da bi se regija učinila atraktivnom za strane direktne investicije, te ostale mjere koje, pored ostalog, proizilaze iz specifičnih i ostalih zahtjeva MMF-a i Svjetske banke. Stajalište je u međunarodnoj zajednici, pogotovu u svjetlu priprema za naredni ministarski sastanak Vijeća za implementaciju mira u BiH, da ovaj program, zapravo, treba biti osnovica dokumenta koji bi bio predložen ministarskoj konferenciji. Inače se očekuje jedan kratak dokument do četiri stranice sa aneksima, što znači ministarski sastanak na toj razini. To je, recimo, Madridska konferencija, Madridska deklaracija ili Konferencija u Sintri ili Bonska deklaracija, taj program dokumenata, koji u bitnoj mjeri opredjeljuju tempo implementacije Mirovnog sporazuma u BiH.

Što predlažem danas? Predlažem da Parlament BiH prihvati ovaj dokument, jer ga je već prihvatilo Predsjedništvo BiH.

b) da napravi operativni program za onaj dio obveza koje se odnose na Parlament BiH i da da preporuku entitetskim parlamentima, entitetskim vladama da učine isto.

Ukoliko u ovome napravimo pomake, u nekoliko narednih tjedana, onda je sasvim realno očekivati da možemo dobiti tzv. studiju podobnosti prije kraja ove godine. Inače, mi smo upravo zbog ovog stanja, unutarnjeg tržišta, nefunkcioniranja bitnih institucija i slično, počeli bitno zaostajati u regiji u odnosu na stanje koje smo imali možda čak i prije godinu dana. Makedonija je dobila studiju podobnosti, koja je relativno povoljna za Makedoniju i oni uskoro kreću sa pregovorima. Studija podobnosti je izrađena i za Albaniju, ali nije u toj mjeri afirmativna, ona je zapravo pokazala da Albanija još uvijek ne zadovoljava te bitne uvjete i upravo zbog tih razloga se nije prišlo izradi studije podobnosti za BiH, mada smo imali drugačije stajalište, jer Evropska komisija je ocijenila da bi bilo destimulativno za proces u BiH izraditi tu studiju podobnosti, koja bi, zapravo, pokazala da BiH ne ispunjava bazične uvjete s tim u svezi.

Republika Hrvatska je u jednoj intenzivnoj akciji, tzv. utvrđivanja činjenica, koje bi trebale rezultirati studijom podobnosti i početkom pregovora o ovom sporazumu o pridruživanju i suradnji, dok je sa Jugoslavijom situacija, manje-više, svima ovdje poznata.

Ja smatram kao ministar vanjskih poslova i kao vaš dojučerašnji kolega, zastupnik, da je ovo, možda, i najbitnije pitanje o kojem parlament treba dati svoje mišljenje, to je pitanje koje, zapravo, otvara perspektivu života na ovim prostorima. Da li će rasti izvoz iz BiH, nemojte to shvatiti kao demagogiju, ili će najvažniji proizvod iz BiH biti mladi stručnjaci, koji, zapravo, ne vide perspektivu života u ovim uvjetima.

Spominjani su određeni scenariji ekonomskog razvitka BiH u narednih nekoliko godina. Svako zna da je situacija, kako to reći, jako teška i da je možda vrlo teško naći način za izlaz iz te situacije. Naša razina društvenog proizvoda po glavi stanovnika je oko tisuću dolara, što je polovica onoga što smo imali '90. godine. Za razliku od 90. godine kada smo imali 600 miliona dolara suficita, naravno ... imajući u vidu da je svaka republika imala svoju platno bilansnu poziciju u tadašnjoj Jugoslaviji, došli smo u situaciju da izađemo iz tog deficita, čak smo '97. godine imali najveći deficit u platnoj bilansi po glavi stanovnika.

U jednom optimističkom scenariju, koji predviđa dosta dinamične stope rasta, predviđa se, uz osiguravanje donatorskih sredstava u visini od 2,6 milijarde američkih dolara, da bi 2004. godine pokrivenost uvoza izvozom iznosila tek 70%, a da bi dohodak po stanovniku iznosio oko 1.600 dolara što znači da bi još uvijek bio manji od onoga što smo imali '90. godine, to pokazuje ekstrapolacije trendova u skladu sa onim što ekonomija nudi.

Međutim, sve to izgleda optimistično ukoliko se ne poduzmu odgovarajući reformski zahvati već u ovoj godini. Mnogi će reći da je ovo predizborna godina u kojoj često ova vjerna služba služi za promoviranje nečega i da, zapravo, nikada predizborno razdoblje nije dobro za duboke ekonomske reforme. Mislim da je vrlo bitno u tom pogledu naći konsenzus da se nastave ekonomske reforme. Ako se preskoči ova godina, onda će je biti vrlo teško nadoknaditi kasnije. Možda će biti nekih političkih dobitaka za ovu ili za onu stranku, ali toliko se može zakomplicirati ukupna ekonomska situacija da, zapravo, bilo kome ko preuzme vlast, nakon sljedećih izbora, situacija može biti izuzetno još teža nego što je ona u ovom momentu. Ja zbog

toga smatram da će parlament ozbiljno razmotriti ovaj dokument, dati mu potporu, dopuniti ga, eventualno, to, naravno, nije sveto slovo. Mnogi datumi su, čak su neki i prošli, ... datum kada je on usvojen, ali da će, prije svega, dati doprinos implementacijom, odnosno realizacijom onih zadataka koji su objektivno postavljeni pred parlament.

HALID GENJAC

Hvala ministru Prliću. Otvaram raspravu o dokumentu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege poslanici-zastupnici, cijenjeno predsjedništvo, gospodine ministre, želim da, povodom ove tačke dnevnog reda i izlaganja gospodina ministra Prlića, odnosno materijala koje smo dobili, kažem nekoliko riječi i da predložim odgovarajuće zaključke, prije svega, zbog toga što smatram da je ova tačka dnevnog reda i ovo o čemu sad razgovaram, možda da ne upotrebljavam krupne riječi, ali u svakom slučaju ovo pitanje, pa ovo pitanje onda prevedeno u dokument, predstavlja možda jedno od najvažnijih pitanja koje se postavlja i postavlja pred ovaj saziv Parlamentarne skupštine BiH. Mislim, mi smo nekada vrlo olako prelazili preko sličnih dokumenata, da vas podsjetim samo na koji smo način uputili pismo famoznom lordu Džonsonu, u kojem smo, što kažu, negdje oko šest sati pred zaključivanje, konstatovali da i mi treba da potpišemo pismo u kojem smo preuzeli masu obaveza, koje smo vjerovatno preuzeli zato što vjerovatno lord pismo čeka. Mislim da ovaj papir koji je ovdje pred nama, o njemu mi, praktično, nemamo šta da diskutujemo, ukoliko stojimo na svojim opredjeljenjima da idemo ka evropeizaciji BiH, sa stanovišta uvođenja evropskih standarda u BiH. Postavlja se samo pitanje šta kad Predsjedništvo BiH ovo usvoji, šta kad mi ovo usvojimo, šta ćemo onda?

Naime, čuli ste gospodina Prlića, koji nam je vrlo precizno elaborirao nekoliko bitnih pitanja iz ovog domena, između ostalog, čuli smo da je studija izvodljivosti ili studija ... izvodljivosti za otvaranje pregovora, nešto što je BiH rečeno da još ne može da radi. Prva faza koja se zove studija podobnosti, studija izvodivosti za ulazak u evropske integracije, nama je rečeno da to ne možemo da radimo, da nisu se stekli uslovi ili uvjeti da to radimo. Poređenja radi, kao što smo mogli ovdje da čujemo, Albanija je to završila. Istina, Albanija nije baš najbolje ocjene dobila, ali, pazite, završila je to i dobila je neke ocjene. Mi još nemamo zeleno svjetlo da to radimo. Ovo što mi danas usvajamo, to je samo, kad to prodemo, kad realiziramo ove smjernice, odgovarajuće mjere, onda će se steći uvjeti da mi radimo ono što je Albanija već uradila. Mi to trebamo znati. Ja mislim, gospodine Jahiću, da to ne znamo svi, a mislim da javnost BiH to ne zna. Da budem vrlo precizan. Ovaj Parlament i Vi, gospodine Jahiću, koji dobacujete dok ja govorim se ne ponašate kao da to znate. Možete replicirati poslije, ali, u svakom slučaju, i Vaše dobacivanje govori da ne znate se ponašati u skladu sa ovim što tvrdite da znate.

Mi smo, takođe, čuli da je Makedonija ovo završila i da ide ka fazi II. Faza II je, samo da podsjetimo one koji znaju i da skrenemo pažnju javnosti. Faza II je faza za koju nam je gospodin ministar rekao da je to faza kad se ide ka stabilnosti i pridruživanju. U fazi II se već nalaze Bugarska i Rumunija. Faza II u dogovaranju trgovinskog dogovora, Bugarska i Rumunija su to već otvorile, nakon čega slijedi dogovor o pridruživanju gdje oni još nisu. Mi se nalazimo tako daleko od svih njih.

Hrvatska je, da se podsjetimo, do kraja prošle godine bila u situaciji u kojoj smo mi, čak iza nas. Hrvatska je bila iza nas. Zahvaljujući promjenama koje su bile u Hrvatskoj, Hrvatska je preskočila, praktično, ovo što mi sad radimo i ušla, praktično, iza fizil.studije.

Ja želim da skrenem pažnju na ono što je gospodin ministar Prlić rekao i ja cijenim izuzetno napore gospodina ministra i ministarstva da bar u ovoj formi dobijemo informacije kakve smo dobili, ali se vidi da je gospodin ministar Prlić ministar spoljnih poslova, jer on vrlo diplomatskim rječnikom, i on je tražio riječ kad je htio da opiše ovu situaciju, pa je onda rekao, citiram ga: "Situacija je jako teška, ekonomska, i rekao nam, ako budemo išli optimističkim putem, onda ćemo 2000. doći na 70% pokrivenosti uvoza izvozom". Gospodin Prlić nije rekao ono što dobro zna, ali, vjerovatno, nije smatrao da treba, znate, sada je ta. U prošloj godini je taj procenat 20%. Tih 70% koji su, nisu ono što nam treba, što ćemo imati 2004., sad je 20%. Prošle godine je pokrivenost uvoza bila sa 20% našeg izvoza. U ovoj godini je optimistička varijanta, da bi to moglo biti blizu 30%. Ja bih htio da predložim, gospodine predsjedavajući, prvo da mi, na određeni način, zaključimo isto ovo što je zaključilo Predsjedništvo BiH, samo u našoj ingerenciji. Imate ovdje tačno tri zaključka, da ih ja sad ne citiram.

1. Predsjedništvo BiH podržava, podržavamo i mi.
2. Predsjedništvo BiH traži da nadležne institucije BiH i entiteti izvrše navedene obaveze u predviđenim rokovima i mi to zaključujemo, i parlament to zaključuje.
3. Predsjedništvo BiH će svaka dva mjeseca razmatrati realizaciju navedenih mjera. Predlažem da i mi to zaključimo, da će to parlament svaka dva mjeseca uraditi.
4. Zadužuje se Vijeće ministara BiH da prati i koordinira aktivnosti na realizaciji predviđenih mjera i da o tome izvještava Predsjedništvo BiH, da to formulišemo, da izvještava Parlament BiH.

Podržavajući ministrov prijedlog da se napravi, kako on kaže, operativni program, ja mislim da bi bilo jako dobro da mi ne napravimo samo operativni program za sebe, nego da zadužimo Ministarstvo vanjskih poslova da napravi preporuku plana ili programa da izvrši, da tako kažem, pripremu za plan realizacije smjernica EU, odnosno da izvrši preporuku na koji način treba realizirati mjere koje BiH treba poduzeti kako bi se pripremila za pokretanje studije izvodivosti u entitetima. Zato što, bojim se, Ministarstvo vanjskih poslova jeste za to da pripremi za entitete ono što traži međunarodna zajednica, jer u protivnom ćemo doći u poziciju da entiteti tumače šta od njih traži Evropska Unija, pa da ne bi entiteti tumačili šta traži Evropska Unija, predlažem da Ministarstvo vanjskih poslova napravi odgovarajuću preporuku ili instrukciju šta to znači, pa nek onda entitetske vlade naprave odgovarajuće papire.

Na kraju, gospodine predsjedavajući, želim da izrazim svoje zadovoljstvo što se ovaj materijal našao pred nama i želim da izrazim punu podršku Kluba poslanika SDP-a, bez odlaganja, punoj realizaciji smjernica koje su ovdje date.

DESANKA RAĐEVIĆ

Nakon izlaganja gospodina ministra i diskusije kolege poslanika Lagumdžije, ja sam stekla utisak da bilo koji stanovnik BiH, koji bi se ovome protivio, a pogotovu poslanik, da u najmanju ruku o ovome ništa ne zna ili to je moj termin da nije pri

zdravoj pameti. Iako sam to tako shvatila, ja ću, ipak, javila sam se za riječ da kažem zašto neću glasati za ove zaključke Predsjedništva BiH i napominjem da je to moj lični stav, ne ni moje stranke niti ostalih kolega poslanika iz RS. Upravo, neću za ovo glasati zato što, kako reče kolega Lagumdžija, treba da radim onako kako sam i do sada ovdje radila, to je on rekao za sebe, pa i ja kažem za sebe. Jednostavno, ako sam na nekoj od sjednica Predstavničkog doma PSBiH glasala protiv Zakona o pograničnoj službi, licemjerno bi bilo sada da glasam da se do tog i tog roka ta služba mora implementirati ili ako sam na nekoj našoj sjednici glasala protiv uvođenja jedinstvenih pasoša, kada to već imamo riješeno, takođe, smatram da bi od mene bilo licemjerno da sada glasam da se to do kraja 2000. godine uradi u BiH. Izražavam svoje žaljenje što ću morati da glasam protiv ovoga zato što ne znam tačno, proizvoljno ću reći, za više od 90% ovih zaključaka sam za i prihvatila bih i glasala bih za. Međutim, ne mogu stvarno da sada glasam za ono o čemu nisam promijenila mišljenje, a protiv čega sam nekad ovdje glasala. Eto, to je moje obrazloženje. Hvala.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolege, pod ovom tačkom dnevnog reda, ja sam shvatio da je naš, prije svega, zadatak da se ovdje i kroz jednu vrstu diskusije podrobnije upoznamo sa zaključcima BiH od 6.4.2000. godine. Međutim, ja kad sam njega pročitao i prije prošle sjednice, meni je, zaista, bilo apsolutno jasno i kakvi će biti rezultati glasanja, kada smo glasali na prošloj sjednici o donošenju zakona o Savjetu ministara BiH, zašto sam se ja intimno, kao čovjek, založio, međutim, principijelno sam, kao čovjek, to sam i obrazložio na zadnjoj sjednici i glasao protiv Zakona o Savjetu ministara BiH, onakvog kakav je izglasan.

Isto tako, ja ne mogu da ovdje ne kažem neke stvari, a to je da mi za ovom vjernošću, vrlo olako, znate, kažemo i damo nekakva obećanja, međutim, kada trebamo da rješavamo problem po problem, onda se ispostavi da je to puno teže nego ovako samo demagoški istupiti ovdje i izjaviti. Najbolji dokaz za to je, uostalom, i glasanje o današnjem Nacrtu izbornog zakona, koji je predložio Klub poslanika HDZ-a, na kraju krajeva, to nije samo danas tako bilo. Srpski poslanici iz RS su glasali i podržali, ustvari, i prvi prijedlog Nacrta OHR-a Izbornog zakona, kao što smo i danas podržali, zaista, i ja smatram i duboko sam ubijeden da se radilo o vrlo kvalitetnom Nacrtu izbornog zakona, koji je predložio Klub poslanika HDZ-a. Meni je, zaista, žao, a očekivao sam da će ga i drugi poslanici podržati, pa, Bože moj, sigurno bismo u daljnjem radu kroz amandmane, vjerovatno, našli nekakav zajednički jezik i donijeli taj zakonski okvir, ili ga bar pripremili za donošenje. Međutim, očito za to ne postoji politička volja. Ista je situacija, imam osjećaj, i biće i sa ovim zaključkom. Nije uopšte problem da se poduzmu određene aktivnosti, da se dođe do ove situacije koja govori o podobnosti za zaključivanje sporazuma između EU i BiH. Međutim, mene duboko zabrinjava jedna stvar, a to je, bar je tako naznačeno, smjernice EU koje bi BiH trebala poduzeti da bi se pripremila ova studija izvodljivosti, kako je to naznačeno, pa, između ostalog, ovdje su naznačene i određene stvari o kojima smo do sada već X puta diskutovali i decidno iznijeli svoje stavove. Ja ću ovdje, u tom kontekstu, iznijeti dva primjera. Prvi primjer je, ovdje doslovce stoji, usvajanje jedinstvenog pasoša. Šta to znači jedinstveni pasoš? Pa mi imamo pasoš BiH. Da li to znači jedinstveni pasoš samo kada su u pitanju prve korice gdje mi stoji naziv entiteta, ako je to to, onda ću ja biti apsolutno protiv toga. Ja mislim da je samo to to i zna se iz kojih razloga sam ja protiv toga, jer sam to u X navrata obrazlagao.

Međutim, indikativno je pod tačkom 12., na stranama 1., 2., 3. ove studije. Ovdje stoje podstandardi, za sledeće je navedeno. Neophodno je da RS ukinе svoj zakon o standardima koji nije u skladu sa evropskim standardima, standardima EU, to nije problem. Nije problem, ako, zaista, pojedini zakonski propisi RS nisu u skladu sa standardima EU da se to uskladi. Međutim, vrlo indikativna je rečenica ispred ove rečenice gdje stoji „osnivanje jedinstvenog bh. instituta za standarde“. Ovo je samo još jedan dokaz, ono što ja čitavo vrijeme govorim, da se na svim mogućim poljima želi donijeti takav set zakonskih propisa koji bi vodio ka unitarizaciji BiH. Da to nije tako, onda bi sasvim logično bilo da ovdje kaže da će RS ukinuti svoj zakon o standardima ili će donijeti novi koji će biti usklađen sa standardima EU. U tom kontekstu, ja ne bih išao dalje u detalje, ali, u tom kontekstu, ja sam morao iznijeti ovdje svoj stav i iznijeti duboku rezervu za ovakve materijale, a posebice s tim što vidim da je ovakve zaključke, očito, podržao i predsjednik u zajedničkom Predsjedništvu BiH iz RS. U svakom slučaju, ja, kao poslanik, apsolutno ne mogu stajati iza ovakvih zaključaka, i u tom kontekstu, imam apsolutno iskazane rezerve i u svakom slučaju drugačije razmišljam od mog prethodnika ovdje koji je diskutovao.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, čini mi se da će u vezi sa ovim dokumentom, pobrojanim aktivnostima, dokumentom koji je usvojilo Predsjedništvo BiH, a pripremila Ministarstvo vanjskih poslova, vjerovatno biti još rasprave u javnosti u BiH. Ja mogu da kažem da mi se čini da je ovo najznačajniji dokument u ovom trenutku u BiH. Put u evropske integracione tokove vodi kroz bosanske integracione tokove. U tom pogledu, u potpunosti podržavam svaku konkretnu mjeru koja će pokazati da u BiH može drugačije, može brže i može bolje.

Posebno značajnim, a nekako nam se čini da je sve značajno u ovom trenutku, mi se čini paket ekonomskih mjera u BiH, i u tom pogledu, snažno bih podržao one političke inicijative koje idu za tim da se zaboravlja ratna politička prošlost, a da se gleda integrativna ekonomska budućnost BiH.

Prije sat vremena, u Prijedlogu zakona o restituciji, odnosno o izmjeni Zakona o privatizaciji koji se dotiče restitucije, gospođa Suada Muminagić je ponudila takav amandman koji je, čini mi se, pokušaj završetka rata iz '45. godine. Mi moramo biti svjesni da svi zajedno idemo ka BiH, koja mora ispuniti određene standarde unutar države BiH, da bi uopće mogla da razgovara o daljnjim koracima u vezi sa integracijom u EU.

Naravno da sam, kao i mnogi drugi građani BiH, razočaran zbog našeg kašnjenja i relativnog zaostajanja u odnosu na druge zemlje regiona i zaostajanja u odnosu na ono gdje smo bili prije godinu dana.

Od ključne važnosti je, čini mi se, poruka gospodina Prlića o potrebi političkog konsenzusa u vezi sa neophodnim koracima da BiH krene ovim putem, koji je naznačen u ovim tačkama.

Osiguranje političkog konsenzusa u vezi sa implementacijom dokumenta koje je usvojilo Predsjedništvo BiH, smatram ključnim političkim stavom u ovom trenutku

i zbog toga pozivam, kao poslanik u ovom domu, i sve druge parlamente, na svim nivoima, da vrlo ozbiljno razmotre ovaj dokument i da preuzmu svoje obaveze.

U prijedlogu zaključaka smatram, međutim, da treba da stoji decidno zaključak po kojem ćemo mi formirati, odnosno, ovlastiti Kolegij da utvrdi dinamiku i rokove za ispunjavanje uvjeta koji stoje isključivo pred Predstavničkim domom, odnosno Parlamentom BiH. Postoje obaveze koje su samo naše. Ja smatram da to mora biti posebna stavka u ispunjenju ovih uvjeta.

Što se tiče ostalih uvjeta, ja bih želio da ohrabrim, kao predstavnik, odnosno poslanik u ovom domu, sve one političke snage, institucije, da krenu putem napretka u BiH, jer mi se čini da je isuviše podjela, a premalo osjećaja o zajedničkim interesima države BiH.

Mi smo prije godinu dana odbili zakon i možda je paradoks da je to dobro, nije jedna grupacija prihvatila Zakon o međuentitetskom kriminalu, švercu itd., a danas smo prihvatili konvenciju o pristupanju, odnosno, Konvenciju o sprečavanju prekograničnog kriminala. Čini mi se da smo danas na najbolji način pokazali da želimo izgrađivati državu BiH, kao jednu dosta složenu zajednicu, i u tom pogledu, ja cijelim moguće strahove gospode koja su govorila iz RS, ali ja bih želio da sve nas zajedno postavim u jednu moguću dimenziju. To je dimenzija u kojoj ćemo BiH gledati sa pozicije 2010., a ne sa pozicije 1995. ili 2000. godine. Ja želim od BiH više nego što je, možda, u ovom trenutku optimistički gledati kad je njena budućnost u pitanju. Ono što je potpuno izvjesno, to moramo znati, Evropsku Uniju prevariti ne možemo ni u jednom pogledu. EU će uspostaviti spisak, principe, kriterije i standarde koje ćemo morati ispuniti. Što ih prije ispunimo, prije će biti bolje nama i našoj djeci. Svaki koji ne ispunimo, vjerovatno će nam se sa kamatama objijati o glavu. Želim javno da kažem da podržavam dokument, podržavam nastojanja Ministarstva vanjskih poslova, odnosno Predsjedništva BiH, kao organa koji je usvojio ovaj dokument, podržavam zaključke, uz preciziranje zaključka da Kolegij Predstavničkog doma ustanovi dinamiku realiziranja isključivih nadležnosti koje se tiču ovog Predstavničkog doma i uvjeren sam da bi ovaj dokument mogao, odnosno realizacija ovog dokumenta, posebno u ekonomskom aspektu dokumenta, mogla biti tačka novih političkih integracija u BiH i tačka otrežnjenja građana BiH ka neophodnim promjenama, bez straha od priča o unitarizacijama, o podjelama, o jedinstvenosti ili decentralizaciji, itd. Mi moramo da imamo osjećaj da smo krenuli putem bez kojeg nam nema nikakvog života. Na tom putu, mi ćemo vjerovatno korigirati jedni druge, ali je važno da znamo da je to put kojim idemo i pozivam vas još jednom da prihvatimo dokument i da, naravno, onoliko koliko je u našoj moći pozovemo i druge da rade na realiziranju ovog dokumenta. U tom pogledu, smatram da bi možda dobro bilo da se utvrde neki oblici koji nisu do sada bili uobičajeni, a, recimo, to je ovaj detalj. Ja se ne sjećam da je ikada bivši kopredsjedavajući, da su ikada imali radni dogovor sa premijerima dvije entitetske vlade, nikada. Nikada nisu za jednim stolom sjedili predsjednici entitetskih i državnog parlamenta. Nikad nismo imali oblike komunikacije koji su uobičajeni u jednoj zemlji jer su jednostavno komplementarni. Postoje obaveze entiteta, postoje obaveze države, postoje obaveze vlada. Čini mi se da bismo se morali osloboditi straha od integracija, morali bismo se osloboditi straha da je integracija u startu unitarizam i morali bismo biti slobodniji, čini mi se, u pogledu kreiranja vlastite i bolje budućnosti. Mislim da ovaj dokument svima daje šanse za bolje i ja sam uvjeren da će njegova implementacija biti strateški odgovor BiH na to

hoćemo li da živimo bolje ili ćemo da kaskamo čak i za Albanijom, koju mi imamo, uglavnom, iz onog drugog perioda. Međutim, drugi rastu, a mi, nažalost, kaskamo. Ja bih želio da mi rastemo brže od drugih i uvjeren sam da imamo snage za to.

ADNAN JAHIC

Cijenjeno predsjedništvo, želim reći da meni, zaista, nije u maniru da repliciram s mjesta bilo kome, ali, isto tako, gospodin Lagumdžija mora znati da barem meni ponekad izgleda jako iritirajuće kada se nastoji, po svaku cijenu, nama ovdje, poslanicima u Predstavničkom domu PSBiH, držati lekcija oko nekih stvari koje su potpuno poznate, kao da niko od nas ne zna šta je Evropa, šta je EU, šta je *feasibility* studija i šta je ... i neki slični pojmovi. To je osnovni razlog što sam reagirao na jedan način koji, slažem se, nije primjeren, ali, isto tako bih zamolio gospodina Lagumdžiju da bude isto tako revnostan u sankcioniranju sličnih pojava koje dolaze iz redova njegove političke partije, koje nisu baš tako rijetke.

Želim dati punu potporu ovom aktu. Mislim da je jako kvalitetno urađen, uz, naravno, konstataciju da su vjerovatno mnoga ova područja na jednoj detaljnoj doradi u određenim resorima, prije svega, ono što se tiče uslova za održivi povratak, mislim da je potrebno daleko detaljnije, sistematičnije obrazložiti i da bi, u svakom slučaju, umjesto onoga što je ovdje navedeno pod tačkom 2., u sklopu ovog poglavlja III, „adekvatno osigurati i opremiti kadrove za općinske organe za stambena pitanja i odsjek Ministarstva RS i osigurati adekvatne resurse za privremeni smještaj“, jedna, možda, uopćena, ali, u svakom slučaju, sveobuhvatna formulacija u smislu potrebe da se osiguraju sve pretpostavke za sveobuhvatnu realizaciju Aneksa 7. Dejtonskog mirovnog sporazuma. Bila je jedna adekvatnija formulacija, jer nisu samo ove dvije tačke one koje konstituiraju potrebne uslove za održiv povratak u BiH.

Na koncu, želim podržati sve ove prijedloge koji se odnose na finalizaciju naše rasprave i zaključke koje Predstavnički dom treba da usvoji, ono što su predložili gospodin Prlić, gospodin Lagumdžija i gospodin Kadić, uz moj prijedlog da se novi saziv Vijeća ministara BiH, koji bi trebao da se konstituiira čim prije, obaveže da nam, u roku od nekih mjesec dana nakon konstituiranja, podastre informacije o realizaciji svih ovih zadataka i mjera koje su ovdje navedene, naravno, koliko je to moguće, a mislim da je to jako važno da možemo, hajde da kažemo, ne dvomjesečno, kao što je Predsjedništvo BiH utvrdilo, nego, ako je moguće, mjesečno pratiti realizaciju svih navedenih mjera. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Nikola Špirić, pa onda jedan sat pauze na zahtjev gospođe Rađević, odnosno i za ručak.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja želim da kažem da je, u svakom slučaju, dobro da mi pred sobom imamo ovakav dokument. Ja želim da jasno kažem da se sada postavlja pitanje, mislim da je teško da mi raspravljamo o smjernicama EU koje su usvojene. Ovdje bi dobro bilo da parlament iz tih smjernica izvuče svoje obaveze i da ih usvoji. To bi bila aktivna uloga ovog parlamenta prema tim smjernicama. Ja mislim da čak ova formulacija zaključaka Predsjedništva, 2. bi trebalo da glasi: “Predsjedništvo BiH

stoji na stanovištu da bi nadležne institucije BiH i entiteta trebale navedene obaveze realizovati u predviđenom roku”. Ne može se Predsjedništvo BiH staviti iznad, da traži od nas, jer nema takve ingerencije. Ono misli da bi ove obaveze trebalo realizovati. Aktivan stav parlamenta je da izvuče za sebe šta mora da uradi, a ovdje ima taksativno nabrojano šta bi trebalo. Izborni zakon, Zakon o civilnoj službi, Parlamentarna skupština, jedinstveni pasoš, Državna pogranična služba. Kakva će biti naša rasprava o tim dokumentima, to je drugi par opanaka. Pazite, ovdje niko ne spori da svaki poslanik mora imati svoj aktivan stav o svakom zakonskom projektu. Daj Bože da smo mi i do sada imali više razumijevanja za ekonomsku situaciju u kojoj se BiH nalazi, onda bi bilo više usvojenih zakonskih projekata. Ja mislim, što se tiče ekonomskih reformi, makroekonomske ravnoteže, ukidanja Zavoda za platni promet, reforme poreskog sistema, privatizacije, itd., to je nužda u koju nas, valjda, ne treba tjerati EU. Kako mi možemo izaći aktivno iz ovoga? Da damo nalog Kolegiju da iz ovoga što ovdje stoji, izvuče obaveze parlamenta i da ih mi ugradimo u plan rada Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH po mjesecima, to bi bio naš aktivan odgovor na ovaj dokument. Sve dalje je međusobno sukobljavanje bez veze, a nismo još došli do tačaka dnevnog reda. Hoće li biti jedinstvenog pasoša, hoće li biti ovako ili onako, hoće li biti jedinstven institut za standarde BiH, pod pretpostavkom da RS svoje standarde uskladi sa standardima EU, sasvim je svejedno. Taj institut za standarde BiH može biti lociran u Banja Luci, može u Mostaru. Mi moramo otvoriti aktivan dijalog o svim ovim stvarima, a o rezultatima takve rasprave još uvijek je rano govoriti, ali ja, evo, ovo predlažem. Moj prijedlog je da naš odnos prema ovom bude, da zadužimo Kolegij da iz ovih smjernica izvuče obaveze Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH. Da se mi ne bavimo obavezama Predsjedništva BiH, obavezama Ministarskog vijeća BiH, itd., nego vlastitim obavezama koje iz ovog proističu i da onda jednostavno to inkorporiramo u naš rad za 2000. godinu i to će biti najbolji naš doprinos da aktivno uđemo u realizaciju nekih stvari.

PERO SKOPLJAK

Sad dajem pauzu jedan sat. U 3 sata nastavljamo.

/PAUZA/

Imamo kvorum, predlažem da nastavimo sa radom. Nastavljamo raspravu oko točke 8. Ima li neko da se javi?

MIRKO BANJAC

Poštovane kolegice i kolege, smatram, takođe, da imamo pred sobom jedan važan dokumenat, koji, naravno, nije dokumenat ovog Predstavničkog doma, već dokument koji je napravilo Predsjedništvo BiH i želim da kažem, iako nisam u pojedinim oblastima stručan u toj mjeri da mogu davati, da kažem, stručne ocjene ovog programa, ali želio bih da vidim na temelju čega je rađen, izuzev ovih smjernica, ovaj program. Očekivao sam da će ovom programu prethoditi jedna temeljita analiza u sve tri oblasti, i u oblasti politike i ekonomije i na polju demokracije i zaštite ljudskih prava, jer bi poslije jedne sveobuhvatne analize, očito, još neke stvari našle mjesto u ovom programu. Te mjere, posebno u ekonomskoj sferi, su mjere za oživljavanje privrede, mjere za privlačenje stranih ulaganja u BiH, zatim, podsticajne mjere za otvaranje novih radnih mjesta, itd.

Ono što posebno smatram važnim, a nema u ovom programu, a možda i ne treba, ali ja, recimo, mislim da treba, a to je usklađivanje entitetskog zakonodavstva, entitetskih zakonodavstava, u stvari, u oblastima koje otežavaju ili onemogućuju sprovođenje reformi u BiH, odnosno, mjera koje BiH treba preduzeti kako bi se pripremila za pokretanje studije izvodljivosti.

Posebno na što želim skrenuti politički dio, da kažem pažnju, jeste nastup pojedinih poslanika, koji, čini mi se, iz vjerovatno njihovih političkih pobuda, upotrebljavaju terminologiju i jake poruke o principu „dobro za BiH, to sam ja“, a svako onaj ko ne misli ovako kao ja, on ne samo da je moj protivnik nego je protivnik i BiH.

Prije svega, najdobronamjernije bih skrenuo pažnju svima onima koji na taj način nastupaju da čine jednu grešku, jer svi smo mi ovdje zato što smatramo da možemo i trebamo dati svoj doprinos i razvoju BiH i razvoju njenih entiteta. Ja ne mislim da ima ijedan poslanik ovdje koji ima namjeru da opstrukcijom i destruktivnim radnjama oteža ionako teško stanje u BiH.

Zato mi se ne sviđa, ali to ne mora ni da mi se sviđa, na kraju krajeva, zašto bi mi se moralo sviđati sve ono što neko misli, ali mi se ne sviđa nastup pojedinih ljudi koji dokumentima od strane, recimo, u ovom primjeru Predsjedništva BiH daju punu podršku, ne sporeći ništa što tu piše, nego dižući to na jednu sferu koja bi imala, otprilike ovako, to je nešto što je čak i božanski poslano, a u drugim uslovima dokumente od istih tih proglašavaju nestručnim, neargumentovanim, neprihvatljivim i to u cjelosti.

Ono što mislim da nije dobro to je ići iz jedne u drugu krajnost. Zato, mislim da tačka dnevnog reda o kojoj raspravljamo nije tačka o kojoj mi treba da se izjašnjavamo, ovo je program Predsjedništva BiH. Mi danas trebamo da donesemo zaključak da, u skladu sa zaključcima Predsjedništva BiH, Predstavnički dom PSBiH, obavezuje Kolegijum da najkasnije do 1.maja ove godine predloži Predstavničkom domu PSBiH program mjera i aktivnosti iz svoje nadležnosti, radi provođenja reformi u BiH. Takav program mjera i aktivnosti mora da postane sastavni dio našeg programa rada i mi moramo pratiti realizaciju tako usvojenog našeg programa. Naravno da u ovom programu, koji je od strane Predsjedništva BiH, ima puno toga što može da postane sastavni dio našeg programa, ali isto tako ima dobar dio toga koji prevazilazi naše nadležnosti, odlazi u sferu nadležnosti entiteta ili nekih drugih institucija i organa BiH. Ja vas molim da, evo, ovo shvatite kao moj doprinos današnjoj raspravi.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Banjac.

Evo, ja ću se usuditi predložiti vam, u duhu ovoga što smo razmatrali. Zastupnički dom je razmotrio i podržao smjernice Evropske Unije koje BiH treba preuzeti u svrhu realiziranja mjera i aktivnosti oko provođenja reformi u BiH. Zastupnički dom će donijeti vlastiti program do 1. svibnja 2000. godine i pratiti njegovu realizaciju svaka dva mjeseca, to je prijedlog zaključka na ovu tačku dnevnog reda.

Ja vas molim.

MIRKO BANJAC

Ova tačka dnevnog reda je postavljena kako je postavljena. Da li je naša nadležnost, gospodo, da mi usvajamo ili ne usvajamo program Predsjedništva BiH? Predsjedništvo BiH je samostalan, legitiman organ, čiji program mi možemo podržavati, ali, ni u kom slučaju, ne možemo ga usvajati ili ne usvajati. Da terminološki se odredimo prema zaključku u onom dijelu. Pitam terminološki. Apsolutno, ja sam na tom, ali samo terminološki.

PERO SKOPLJAK

Ovo je prijedlog zaključka, gospodine Banjac, i mislim da ste baš sukladno tome...

MIRKO BANJAC

Jesam li i ja član Kolegija?

PERO SKOPLJAK

Svakako. Razmotrio i podržao. Upravo i stoji razmotrio i...

MIRKO BANJAC

Ja sam prije mišljenja primio k znanju i podržao. Dobro, ali to nije to, finesse ...

PERO SKOPLJAK

Možemo li staviti ovaj zaključak na izglasavanje?

Tko je za, da podržavamo prijedlog?

Tko je protiv? Jedan glas protiv.

Od ukupno 25 zastupnika, 21 je bio za i 1 protiv. Prema tome, konstatiram da je ovaj zaključak usvojen. Hvala vam lijepa. Ima li ko primjedbu na glasovanje? Nema.

Ad.9. Poslanička pitanja

SMAIL BEĆIRBAŠIĆ

Poslanici i zastupnici, ja bih htio jedno praktično pitanje da postavim, a odnosi se na realizaciju jednog od zaključaka Njujorške deklaracije i radi se o povratku raseljenih i izbjeglih lica. Zaključak je da se na nivou države, odnosno, da se formira jedna zajednička komisija iz oba entiteta sa predstavnicima međunarodne zajednice i da se redovno sastaje, tako da je bio rok negdje 1. marta 2000. godine da se podnese izvještaj šta su do sada uradili. Međutim, do sada, po tom pitanju, nije ništa urađeno. Da bi поближе nešto rekao, naime, radi se o tome da je dužnost te komisije da pripremi

i da se zalaže za povratak izbjeglica u urbane sredine. Glavni centri koji su za sada apostrofirani i koji su problematični, to su Sarajevo, Banja Luka i Mostar. Ja bih lijepo zamolio, podnio sam čak ranije i pismeni zahtjev, odnosno, postavio pitanje i nije mi do danas ništa se odgovorilo, ovaj put koristim usmeno i molio bih da me stvarno obavijestite šta je do sada urađeno po ovom pitanju i da li je uopšte ova komisija formirana ili nije, a ako jeste, šta je do sada uradila? Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Koleginice i kolege, ja bih htio da postavim dva pitanja. Prvo, šta je sa odgovorom na pitanje koje sam postavio prije nekih mjesec i nešto dana, a to je u vezi penzija za lica koja su penzije dobijala iz Republike Hrvatske. Mi imamo veliki broj tih lica u BiH. Znam da u RS nisu uopšte ostvarili to svoje pravo nikako, a u Federaciji BiH su dijelom ostvarivali i poslije prestali da ostvaruju to pravo. Zašto se ne odgovara na to pitanje, mislim da to treba odgovoriti. Ako je problem do uspostavljanja saradnje sa Republikom Hrvatskom u tom dijelu, treba to uraditi, treba to regulisati. Ja vas molim da se na to pitanje odgovori, što je moguće prije, to je prvo. Znači, ažuriran odgovor na ranije postavljeno pitanje. I drugo pitanje, zašto se ne poštuje Zakon o izbjeglim i raseljenim licima, možda tačan naziv zakona neću sad pogoditi, a to je onaj zakon o izbjeglim i raseljenim licima u BiH, koji smo mi ovdje donijeli i zašto se taj zakon ne poštuje u dijelu kada lice ima pravo na privremeni smještaj, da bi moglo osloboditi tuđu imovinu, i na taj način omogućiti realizaciju prava iz Aneksa 7. Dejtonskog mirovnog sporazuma. Mislim da je to jedno od vrlo, da kažem, akutnih pitanja i problema u BiH, i molim da mi se odgovori zašto se to ne realizuje u entitetima? Naravno, entiteti su za to nadležni.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ima li još netko? Nema. Možemo li zaključiti ovu sjednicu? O sljedećoj sjednici bit ćete blagovremeno obaviješteni. Hvala vam lijepa.

Sjednica je završena u 15.30 sati.